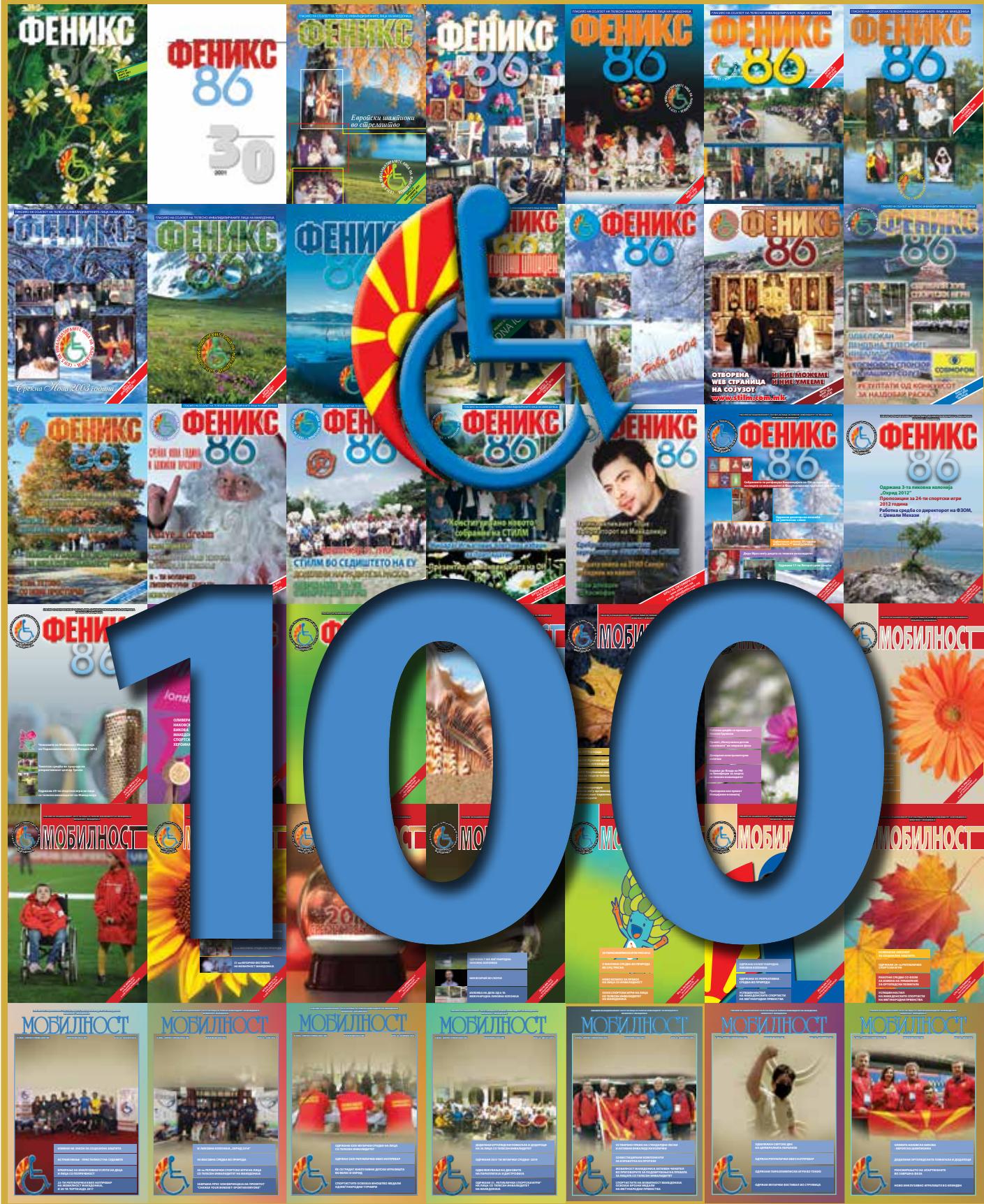

МОБИЛНОСТ

E-MAIL: CONTACT@MOBILNOST.MK

WWW.MOBILNOST.MK

БРОЈ 100, СЕПТЕМВРИ 2022

МОБИЛНОСТ

ГЛАСИЛО НА НАЦИОНАЛНИОТ СОЈУЗ НА ЛИЦА СО ТЕЛЕСЕН ИНВАЛИДИТЕТ НА МАКЕДОНИЈА МОБИЛНОСТ МАКЕДОНИЈА

Република Северна Македонија

Министерство за труд
и социјална политика

Издавач:
МОБИЛНОСТ МАКЕДОНИЈА

Уредувачки одбор:
Главен и одговорен уредник:
Митко Фидановски

Одговорни уредници:
Бранимир Јовановски
д-р Нико Јанков

Издавачки совешт:
Бранимир Јовановски
д-р Нико Јанков
Елица Трпковска
Стеван Ангелески
Нермин Суловски
Дејан Ѓорѓиевски
Велибор Јакимовски
Дивна Таневска
Михајло Михајлов
Горан Здравков
Горан Војновски

Лекцијор:
Валентина Бачваровска

Адреса:
Национален сојуз на
лица со телесен инвалидитет
Мобилност Македонија
Ул. „11 Октомври“ бр. 42/а - Скопје
Тел: (02) 3 211 280

Жиро сметка:
30000000106445
Комерцијална Банка

Печатено во 1200 примероци
Излегува тримесечно
Број 100, Септември 2022
Со решение бр. 01-483/2 од
16.05.1994 год. весникот
„Феникс 86“ е запишан
во регистрат на весниците

Дизајн и компјутерска јодгаштова
Далибор Јовановски

Печат:
„Фокус принт“ – Скопје

Весникот е бесплатен.

• Содржина	2
• Збор на уредникот	2
• Јубилејно 100 издање на весникот Мобилност	3
• Седница на управен одбор на Мобилност Македонија	3
• „Мобилност Македонија“ и другите национални инвалидски организации здружени во истиот одржаа работна средба со министерката Тренчевска	4
• Настап во организација на ООН агенциите во Македонија	6
• Национална работилница за подготвка на нова национална стратегија за правата на лицата со попреченост	7
• Републички квиз НАТПРЕВАР 2022	10
• 27. музички средби на лица со телесен инвалидитет на Македонија	11
• Ден на мултиплекс склероза, парализија и дистрофија	12
• Пуштен во употреба инклузивнотодетско игралиште во општина Илинден - село Марино, Скопје	14
• Учество на креативната работилница во проектот на ЕСНАФ	15
• Инклузивен камп во „Кампингот Љубаниште“ – Охрид	17
• Фитнес часови за членовите на „Мобилност Гевгелија“	17
• Одбележувања на неделата на „Црвен Крст во Гевгелија“ и вклучување на членовите на „Мобилност Гевгелија“	18
• Запознайте ги нашите членови конвенцијата во практика	19
• Работилница на ОССЗ Битола	22
• Наградна игра	22
• Управен одбор на „Мобилност Битола“	23
• Собрание на „Мобилност Битола“	23
• Тематски форум во општина Битола за унапредување на состојбата и пристапот до услуги на лицата со попреченост	24
• Проект „Алтер трип“: потпишан договорот за национално кофинансирање со МЛС	25
• Креативна работилница во битолско долно Српци	26
• Втор состанок на партнери на „Алтер трип“	26
• Креирање модел на локална инклузивна средина во Битола	28
• „Мобилност Битола“ на работилница и јубилеј на „Мобилност Кочани“	29
• 34. спорчки игри на лица со телесен инвалидитет на Македонија	29
• 34. државно првенство во шах за лица со телесен инвалидитет на Македонија	34
• Кошарка во колички - иницијативата продолжува	35
• Работна средба со Владимир Искров, тренер на клубот за кошарка во колички „Левски“ од Софија	36
• Работен состанок со претседателот на олимпискиот комитет на Северна Македонија, Даниел Димовски	36
• Кошарка во колички - прекрасен настан во Бујановац	37
• Сребрен медал за Оливера Наковска-Бикова на светскиот куп во стрелање во Шатеро, Франција	37
• Ден за историја на параолимпискиот комитет на Северна Македонија и на Мобилност Македонија	39
• Оливера Наковска-Бикова одбележа 10 години од освоувањето на златниот параолимпски медал	41
• 30 години од освоувањето на златниот медал на Бранимир Јовановски во Барселона 1992	41
• IN MEMORIAM последен поздрав за Михаил Башковски-мице	41
• одржан почетниот состанок во Врска со проектот „ЕРАЗМУС+, GYM4ALL“	42
• Македонските пинг понгари Страшко Коцевски и Рубинчо Ристески учествуваа на турнирот „Подгорица 2022“	42
• Фудбалскиот тим на „Мобилност Македонија“ одигра НАТПРЕВАР со Федерацијата спорта за сите	43
• Бранимир Јовановски од Н.Е. Стево Пендаровски, претседател на Република Северна Македонија, доби орден „8 Септември“, како еден од великаните на македонскиот спорт	43
• Фудбалски НАТПРЕВАР меѓу екипите на „Мобилност Македонија“ и ветераните и фудбалски легенди на ФК Пелистер од Битола	44
• IN MEMORIAM почина параголемецот Вангел Жабев	44

Изминатиот период за Мобилност Македонија беше исполнет со мноштво на значајни активности. Остваривме неколку средби со министерката за труд и социјална политика, Јованка Тренчевска, на кои без исклучок, поред другите барања, баравме зголемување на социјалните надоместоци и врзување на висината на надоместоците во сооднос со просечна месечна плата, како и зголемување на средствата за спроведување на програмските активности на сојузот. За жал, се уште немаме конкретен договор, ниту пак остварена средба со претседателот на Владата на РСМ, Димитар Ковачевски, и поред неколкуте барања за средба испратени до неговиот кабинет.

Нашите претставници активно учествуваат во процесот на подготовкa на новата Национална стратегија за правата на лицата со инвалидност (попреченост). Во изминатиот период беа одржани две тематски работилници, а во периодот пред нас претстои интензивирање на работа по групи за одредени тематски прашања. Се очекува текстот на новата Стратегија да биде усвоен до крајот на годинава.

Двајца членови на Мобилност Македонија, Бранимир Јовановски и Оливера Наковска Бикова, од Претседателот на Република Северна Македонија, Н.Е Стево Пендаровски, беа одликувани со највисоко државно одличје, Орден „8 Септември“, за вонредни заслуги и исклучителен личен придонес за меѓународна афирмација и угледот на државата. Со Указот за нивното одликување, Мобилност Македонија стана една од ретките организации која во своите редови има членови, добитници на највисоко државно признание, препознатливи преку успесите на спортско поле но и, како што истакна Претседателот Пендаровски во неговиот говор, како граѓански активисти кои преку Мобилност Македонија се борат за солидарно општество со еднакви можности за сите, во кое лицата со попреченост ќе можат, како рамноправни, да го живеат животот.

Драги читатели, за погоре пишаното, но и за многу други содржни, можете поопширно да прочитате во јубилејниот стоти број на весникот „Мобилност“.

ЈУБИЛЕЈНО 100 ИЗДАНИЕ НА ВЕСНИКОТ МОБИЛНОСТ

Се започна 1994 година, кога претседателството на тошниот Сојуз на здруженијата на телесно инвалидизираните лица на Македонија, знаејќи дека изговорениот збор се слуша, но и неминовно се заборава, а оној напишаниот и отпечатен останува трајно да сведочи за времињата, настаните и луѓето кои ја испишуваат нашата судбинска состојба и застапувачка улога во борбата за подобрување на правата на лицата со телесен инвалидитет во нашата држава, донесе одлука да започне со издавање на гласило на сојузот, наречено „ФЕНИКС“, за да веќе од вториот број го промени називот на гласилото додавајќи ја годината на основањето на сојузот нарекувајќи го „ФЕНИКС 86“. Гласилото најпрвин излегуваше во форма на билтен печатен во црнобела техника кој излегуваше во 4 броја годишно, и со текот на годините, денес прерасна во колор весник од 44 страници, печатен во 1.200 примероци кои бесплатно им ги доставуваме на нашите членови.

По ребрендирањето на сојузот во денешен назив, Национален сојуз на лица со телесен инвалидитет на Македонија – Мобилност Македонија во 2011 година, некако природно беше да го ребрендирате и називот на весникот, така да од бројот 77 (и денес) се нарекува „МОБИЛНОСТ“.

„МОБИЛНОСТ“, како и секој друг печатен медиум на своите страници објавуваше разни вести од општествениот, политичкиот, културниот и спортскиот живот на лицата со телесен инвалидитет, извештаи од разни слушувања, извадоци од закони и правилници значајни за ос-

тавување на некое право од областа на социјалната заштита, појаснувања за остварување на тие права, колумни, интервјуа, огласи, реклами итн, вистински прозорец кон светот за лицата со телесен инвалидитет.

Поред печатеното издание на весникот, пратејќи ги современите трендови и желбата да допреме до секој оној кој милува да го чита весникот, денес истиот е постиран на веб страната на Мобилност Македонија и во електронска форма. Ние повозрасните се уште го негуваме односот кон пишаниот збор вткаен во весниците, и секој миг од своето слободно време го користиме да прочитаме нешто ново, нешто што ќе ни даде нови сознанија за одредена проблематика или одреден општествен феномен кој е во центарот на нашиот интерес, меѓутоа наша обврска е да се потрудиме таа навика да им ја пренесеме и на младите лица со телесен инвалидитет кои денес на некој начин како малку да го поттурна и маргинализираа феноменот читање и не им е на листата на приоритети.

Нека ни е честит јубилејниот 100 број на весникот „МОБИЛНОСТ“, со надеж дека ќе доживее уште многу јубилии побудувајќи наплив на позитивни емоции кај читателите, втурнувајќи ги во виорот на возбудата во мигот на прелистувањето на неговите страници со сите придобивки кои една индивидуа може да ги добие со читање.

Бранимир Јовановски

СЕДНИЦА НА УПРАВЕН ОДБОР НА МОБИЛНОСТ МАКЕДОНИЈА

Националниот сојуз на лица со телесен инвалидитет на Македонија - Мобилност Македонија, на 09.08.2022 година во Велес ја одржа XVII-та седница на Управниот одбор на Мобилност Македонија.

Пред започнување на седницата, членовите на УО со едноминутно молчење им оддадоа последна почит на починатите поранешни членови на органите и телата на сојузот, Михаил Бошковски – Мице, Буран Бала, Тоде Зафировски, и бројни други кои прерано не напуштија.

По утврдување на дневниот ред, беше разгледан и усвоен Записникот од претходната седница на УО одржана на 31.03.2022, а претседателот на Сојузот даде информација за реализирани активности помеѓу две седници на УО.

Потоа се премина на донесување на Одлуки и тоа: по барање на Мобилност Радовиш се донесе одлука за плаќање на закупнина за канцелариски простор на здружението; за учество на наши спортисти на меѓународни натпревари по добиени покани и тоа во Врњачка Бања - Србија, Зеница – Босна и Херцеговина, и Копер

- Словенија; за одржување на XI-та Меѓународна ликовна колонија во Охрид од 01-08.10.2022 година; се утврди 17-18.09.2022 година како датум за одржување на 28. Републички Квиз натпревар во Струга, како и 12.09.2022 година како датум за организирање на квалификационен натпревар во сите здруженија, членки на сојузот; за набавка на настрешници во објекти за опоравок и рехабилитација во Охрид, бр. 5, 5а, 6, 9 и 10; да се објави повик за литературни творби за XXVII-ми Литературни средби на лица со телесен инвалидитет; за ангажирање на домаќинот на објектот за опоравок и рехабилитација за одржување на хигиена во објектите во текот на сезоната за дополнителни 4.000,00 денари нето износ месечно; за исплата на средства за поставување на ТВ антени во објектите за опоравок и рехабилитација во Охрид; за утврдување на висина на средства за намерно направена штета на инвентарот и ситниот инвентар во објектите за опоравок и рехабилитација во Охрид во трикратно зголемен износ на средства во однос на набавната цена на инвентарот.

Б. Јовановски

„МОБИЛНОСТ МАКЕДОНИЈА“ И ДРУГИТЕ НАЦИОНАЛНИ ИНВАЛИДСКИ ОРГАНИЗАЦИИ ЗДРУЖЕНИ ВО НСИОМ ОДРЖАА РАБОТНА СРЕДБА СО МИНИСТЕРКАТА ТРЕНЧЕВСКА

На 29.4.2022 година, во просториите на ДХО „Даре Чамбаз“, беше одржана работна средба помеѓу претседателите на националните инвалидски организации и министерката за труд и социјална политика, Јованка Тренчевска, со нејзините соработници.

На средбата повторно ги потенциравме барањата на нашите членови за зголемување на висината на надоместоците за него и помош од друго лице, за попреченост и посебниот додаток, како и нивно врзување со процент од просечна месечна плата.

Министерката истакна дека врзување со процент од месечна плата е невозможно заради тоа што во системот не може да се врзуваат правата од работен однос со правата од социјалната заштита.

Што се однесува до покачувањето на надоместоците, министерката истакна дека нашата држава, но и светот во глобала, се наоѓа во исклучително тешка економска состојба и глобална криза, и дека во моментов тешко дека ќе може да се зборува за покачување на надоместоците, меѓутоа истакна дека може да се работи на одредено зголемување со новиот Буџет за 2023 година. Притоа нагласи дека не треба да се занемарат и заборават другите услуги и права кои министерството ги донесе за подобрување на положбата на лицата со инвалидност (можете да ги прочитате подолу во текстот од нивниот допис кој интегрално го пренесуваме), кои исто така министерството го чинат многу средства од Буџетот.

Претседателите на националните инвалидски организации истакнаа дека се свесни за големата економска криза во која живееме, предизвикана од пандемијата од ковид, енергетската криза и најново војната помеѓу Русија и Украина, но од друга страна нашите членови без зголемување на висина на надоместоците тешко можат да ги користат средствата за кои истите се наменети, за компензација на зголемените животни трошоци заради инвалидитетот, и за обезбедување на услугата нега и помош од друго лице. За да се амортизира колку-толку состојбата, а сè до конечна и целосна реализација на нашите барања, побаравме веднаш, со ребалансот на Буџетот во јули, да се зголемат надоместоците најмалку за 15% и да се предвиди со новиот Буџет дополнително зголемување со 15%, така би се вратиле на реалниот износ на надоместоците од времето кога беа донесени.

Министерката одговори дека се планира посебниот додаток да се зголеми за 15%, а за другите надоместоци ќе се вложат напори, но во услови на ваква криза, тешко дека ќе може да се зголемат средствата наменети за трансфери од областа на социјалната политика (во кои спаѓа исплатата на спомнатите надоместоци).

Ние, како инвалидски организации, ќе продолжиме и понатаму со преговорите и барањата со МТСП и Владата, ќе иницираме повторни средби за решавање на ова прашање, а во меѓувреме го пренесуваме текстот од дописот кој го добивме од МТСП, како и линкот на објавата на нивната веб-страница:

,„Почитувани,

Врз основа на одржаниот состанок и барањата на членовите на Националните инвалидски организации, Министерството за труд и социјална политика во соработка со другите релевантни министерства и институции ве информира дека во 2022 година ќе спроведе неколку мерки кои се во интерес на унапредување на правата на децата и лицата со попреченост:

- ослободувањето од партиципација за лицата со попреченост над 26 години, корисници на правото за попреченост при специјалистичко-консултативна здравствена заштита, болничко здравствена заштита и за лекови издадени на рецепт на товар на Фондот за здравствено осигурување;

- Измена и дополнување на Законот за заштита на детето со кое ќе се овозможи покачување на посебниот додаток за 15% за сите три подвидови на корисници;

- Намалување на возрастната граница за остварување на правото за траен надоместок за родител кој се грижел за своето дете со попреченост до неговата 26-годишна возраст;

- Измена на Законот за социјална заштита со кое ќе се дополни делот за децата/лицата кои можат да ја користат услугата за лична аистенција и за децата/лицата со комбинирана попреченост, но каде што една од попреченостите е најтешка телесната попреченост;

- Измена и дополнување на Одлуката за цената на социјалните услуги за 2022 година, каде што се предвидува цена за час индивидуален и цена за дневен третман за дете/лице со попреченост од стручен работник во лиценцираните Дневни центри за деца со попреченост, односно 858 денари за индивидуален третман и 1.053 денари дневно по корисник.

- Воведување на Регистар за лицата со попреченост;

- Измена на Правилникот за ортопедски помагала со што ќе се овозможи да се доделуваат ортопедски помагала – чевли на секои 6 месеци за сите возрастни групи;

- Подготовка на нова Национална стратегија за лицата со попреченост 2022-2027;

- Обезбедување на обуки и понуда на работни места за невработените родители на децата со попреченост во услугите од социјалната заштита и во Дневните центри;

- Отворање на Центар за рана интервенција во соработка со Министерството за здравство и со Граѓанските организации;

- Отворање на 10 станбени единици за живеење со поддршка за 50 корисници од Специјалниот завод „Демир Капија“ и ЈУ „Завод за рехабилитација“ Скопје.

Министерството ќе продолжи да ги унапредува правата на децата и лицата со попреченост во консултации со граѓанските организации, Националните Сојузи и родитељите на децата со попреченост со кои во изминатите

три години ги реализираше следните мерки и политики:

- Воведување на две целосно нови услуги за децата и лицата со попреченост - Лична аистенција (269 денари за час) и услугата Домашна нега (289 денари за час) платени преку Центрите за социјална работа;

- Проширување на Правото за попреченост и за лица со интелектуална попреченост;

- Зголемување на додатокот за надоместок за плата за скратено работно време за родител кој чува дете со попреченост до 50% од просечна нето-плата;

- Воведување на траен надоместок за родител, кој се пријел за детето со попреченост до неговата 26-годишна возраст без да го смести во институција, кој е невработен и не користи право на пензија, по наполнување на 62 години за жена, односно 64 години за маж (8.000 денари месечно).

- Зголемување на износот на утврдената висина на правото на посебен додаток за 15% и дополнително овој износ се зголемува за 25% и изнесува 6.276 денари за материјално необезбедени семејства и зголемување за 50%, односно 7.531 денар за самохраните родители кои имаат дете со попреченост

- обезбедени средства и вработување на 500 образовни аистенти во наставата за кои се обезбедени 216 милиони денари

- отворени 7 станбени единици за живеење со поддршка за 35 лица до Специјалниот завод „Демир Капија“.

- потпишувањето на договорот за лицата што користат Кохлеарни импланти за набавка на говорниот процесор;

- измена на правилникот за утврдувањето на список на поправки на ортопедските помагала за покривање на трошоците за сервис и поправка на говорниот процесор.

Министерството за труд и социјална политика ќе продолжи да биде отворена институција за сите, бидејќи само заедно можеме да ги подгответиме најдобрите решенија кои се во интерес на подобрувањето на пристапот до правата и услугите од социјалната заштита, но и пристапот до пазарот на трудот и подобрување на капацитетите за вработување кај лицата со попреченост. Воедно ќе направиме анализа за сите други барања кои беа истакнати на средбата, како што е покачувањето на висината на правото за попреченост, воведување на правото за родител негувател, развој на рана интервенција за деца од 0 до 5 години, обезбедување на толкувачи на знаковен јазик како услуга, покачување на лимитот во Програмата за набавка на моторни возила од 10.000 на 15.000 евра, враќање на наменските средства кои се доделуваат преку средствата кои се добиваат во согласност со Законот за игри на среќа и други решенија кои се во интерес на децата и лицата со попреченост.“

Б.Јовановски

НАСТАН ВО ОРГАНИЗАЦИЈА НА ООН АГЕНЦИИТЕ ВО МАКЕДОНИЈА

На 22.6.2022 година, во Хотелот „Дабл Три бай Хилтон“ во Скопје, во организација на УН агенциите во Северна Македонија се одржа настан-промоција на Ситуационата анализа за правата на лицата со попреченост во Република Северна Македонија и претставување на заедничката програма на ОН „Од знаење и ангажман - до зајакнување и учество (KEEP)“.

На настанот присуствуваше претседателот на „Мобилност Македонија“, Бранимир Јовановски.

Поздравни говори одржаа:

- Јована Тренчевска, министерка за труд и социјална политика
- Јетон Шакири, министер за образование и наука и
- Росана Дуџак, постојан координатор на ОН

Потоа од страна на експертите беше презентирана Ситуационата анализа за правата на лицата со попреченост во Република Северна Македонија и претставена заедничката програма на ОН „Од знаење и ангажман - до зајакнување и учество (KEEP)“.

По куса пауза од 30 минути, започна првиот воведен состанок на членовите на Управниот одбор и техничката работна група на заедничката програма, на кој од „Мобилност Македонија“ присуствуваа Бранимир Јовановски и Горан Спасов.

Воведно обраќање имаа Васка Бајрамовска, претставник на Независниот мониторинг механизам за КПЛП при Народниот правоборник и Лидија Крстевска-Дојчиновска, претставник на Националното координативно тело за имплементација на КПЛП.

По кусото претставување на членовите на двете тела, беше претставена заедничката програма „Преку знаење и ангажирање – до оснажнување и учествување (ЗАОУ)“, што ја спроведуваат три тела на ОН:

- Фондот за население на Обединетите нации (УНФПА);
- Фондот за деца на Обединетите нации (УНИЦЕФ) и
- Програмата за развој на Обединетите нации (УНДП), финансирана од Партерството за правата на лицата со попреченост – Повеќепартнерски доверителски фонд (УНПРПД МПТФ), а под сèвкупна координација на Канцеларијата на постојаниот координатор на ОН.

Програмата ќе се спроведува во период од 24 месеци (јануари 2022 – февруари 2024) и располага со буџет од 300.000 USD, целосно обезбедени од УНПРПД МПТФ. УНПРПД МПТФ претставува соработка единствена од ваков вид која ги здружува телата на ОН, властите, организациите на лицата со попреченост (ОЛП), и поширокото граѓанско општество, во унапредувањето на правата од Конвенцијата за правата на лицата со попреченост (КПЛП) и Целите за одржлив развој (ЦОР) кои се од-

несуваат на попреченостите. Во согласност со клучните препораки од ситуациската анализа, сèвкупната цел на Програма е да се придонесе за намалување на нееднаквоста и исклученоста на сите лица со попреченост во Северна Македонија, преку i) мултипартитен градење на капацитетите за недискриминаторно, инклузивно и отчетно давање услуги; ii) препораки и предлози засновани на докази за подобрување на постојните закони и политики за инклузивни услуги, буџетирањето ги зема предвид потребите на лицата со попреченост, приирање административни податоци, и iii) олеснување на вклученоста на лицата со попреченост во главните текови, како и значајниот придонес на организациите на лицата со попреченост (ОЛП) за националното планирање и развој.

Б.Јовановски

НАЦИОНАЛНА РАБОТИЛНИЦА ЗА ПОДГОТОВКА НА НОВА НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЈА ЗА ПРАВАТА НА ЛИЦАТА СО ПОПРЕЧЕНОСТ

На 28-29.6.2022 година, во хотелот „Холидејин“ во Скопје, се одржа Национална работилница за подготвка на „Национална стратегија за правата на лицата со попреченост“. „Мобилност Македонија“ на ова работилница ја претставуваше претседателот Бранимир Јовановски.

Работилницата имаше за цел, врз основа на Конвенцијата на ОН за правата на лицата со попреченост, да ја подготви новата „Националната стратегија за правата на лицата со попреченост“ со краткорочни, среднорочни и долгорочни активности со фокус на конкретни мерки за поддршка на лицата со попреченост.

Во овој процес за изработка на стратегијата се вклучени: Министерството за труд и социјална политика како носител на „Националната стратегија за правата на лицата со попреченост“, Националното координативно тело за имплементација на Конвенцијата на ОН за правата на лицата со попреченост, како иницијатор на процесот на изработка на стратегијата, Националните инвалидски организации, меѓу кои и „Мобилност Македонија“, други организации на лицата со попреченост и родителските организации, Народниот право-

- Овозможување на партисипативност и придонес од сите чинители при креирањето на приоритетните цели кои ќе бидат адресирани во понатамошните среди на тематските работни групи.

Работата се одвиваше во панел-групи по разни области, во кои изобилуваа интерактивни панел-дискусији преку кои беа споделени мислењата и идеите на сите чинители од јавниот, приватниот и граѓанскиот сектор. Беа детерминирани: визијата „**Изградено инклузивно општество за лицата со попреченост**“, основните цели, приоритетите, предизвиците, потребните промени, ресурсите по разни области, како и потребата од мултисекторска координација сето тоа да се реализира и имплементира.

Носењето на Националната стратегија е поделено во неколку фази:

Фаза I – Воведна (Kick-off) дводневна работилница за сензибилизација на различните засегнати страни за принципите на Конвенцијата на ОН за правата на лицата со попреченост и моделот за човекови права;

бранител, Здружението на единици на локалната самов управа (ЗЕЛС), трите најголеми стопански комори и други социјални претпријатија познати како модел за работна интеграција, како и Германското друштво за меѓународна соработка (ГИЗ).

Цели на работилницата беа:

- Промоција на принципите на Конвенцијата на ОН за правата на лицата со попреченост;
- Дефинирање на потребата од национална стратегија базирана на принципите на Конвенцијата;
- Споделување на клучни наоди од извештајот за евалуација и дискусија во однос на препораките;

Ден I – Сензибилизација на принципите на Конвенцијата на ОН за правата на лицата со попреченост.

Ден II – Идентификување на влезни точки во секторските политики низ предлог - тематските области и придонес од засегнатите страни.

Фаза II – Тематски области, работни групи, национални и локални работилници:

- I. Пристапност (транспорт, домување, јавни простории, комуникации);
- II. Медиуми и транспарентност (свесност за правата за специфични услуги за поддршка, пристап до култура и уметност);

III. Служби специфични за попреченост (социјална заштита, образование, здравство);

IV. Вработливост;

V. Пристап до правда, владеење на правото и демократско учество;

VI. Локален развој и инклузивни заедници;

VII. Следење и имплементација.

Фаза III – Работилница за валидација

Ова дводневна работилница, всушност, беше старт на еден повеќемесечен процес. Тематските работни средби ќе продолжат интензивно и во наредните месеци и се очекува до крајот на годината да се донесе и усвои од страната на Владата на РСМ новата Национална стратегија за правата на лицата со попреченост.

Инаку, водечкиот мотив за изготвување на оваа стратегија се темели на потребата институциите да

На почетокот на работилницата, поздравен говор имаа:

- Димитар Ковачевски, претседател на Владата на Република Северна Македонија;

- Јована Тренчевска, министерка за труд и социјална политика;

- Н.Е. Анке Холштајн, амбасадорка на Сојузна Република Германија; и

- Давид Оберхубер, директор на ГИЗ, Канцеларија на Северна Македонија.

Во продолжение на ова соопштение, го пренесувам обраќањето на премиерот Ковачевски во целост:

„Ми претставува посебна чест да бидам тука со вас затоа што започнуваме еден процес од исклучителна важност за лицата со попреченост и заради фактот што Владата на Република Северна Македонија е сојузник

посветат подеднакво внимание како на услугите кои треба да го поддржат независното живеење на лицата со попреченост, така и на потребата да се препознаат правата на лицата со попреченост како човекови права и соодветно да се вградат во секторските стратегии на министерствата.

Целта и императив во работата, кој ни претстои, е да се постигнат инклузивни локални заедници било да се урбани или рурални, инклузивност во училиштата и универзитетите, на културната сцена, во спортските активности и во секој аспект на живеењето.

Секако, ова може да се постигне единствено преку партиципативен дијалог, почитувајќи ги принципите „Ништо за нас, без нас“ и „Никој да не биде изоставен“.

на овие наши сограѓани. Подготовката на „Национална стратегија за правата на лицата со попреченост“ сведочи за нашата трајна определба да обезбедиме правично и достоинствено учество на лицата со попреченост во секојдневниот живот и во сите сфери на општеството. До оваа фаза на почетокот на подготовката на „Националната стратегија за правата на лицата со попреченост“ претходеа многубројни активности на Националното координативно тело за имплементација на конвенцијата на Обединетите Нации за правата на лицата со попреченост при Владата на Република Северна Македонија и на Министерството за труд и социјална политика како носител на Стратегијата. Во име на Владата на Република Северна Македонија, дозволете ми, да изразам голема благодарност за искажаната подготвеност на Германското друштво за меѓународна соработка (ГИЗ) и на тимот на Агенциите на Обедине-

тите нации за поддршката на еден исклучително значаен системски процес за изработка на овој документ за унапредување на правата на лицата со попреченост во Република Северна Македонија, за заедничко креирање на овој стратешки документ преку широка соработка со организациите на лица со попреченост, клучните надлежни институции и другите засегнати страни. Низ координирани активности за институционална поддршка за спроведување на конвенцијата се воспостави рамка која вклучи независни механизми за промовирање, заштита и следење на спроведувањето конвенција во согласност со препораките на ОН. Владата што ја предводам им овозможи на сите лица со попреченост запишани на прв, втор и трет циклус на студии на јавните високообразовни установи, да бидат ослободени од партиципација од наредната учебна година. Со тоа им овозможуваме на овие наши сограѓани да ги остварат сопствените потенцијали и личен развој на еднаква основа со сите други граѓани и да ги развиваат своите компетенции во согласност со сопствениот избор. Во делот на образоването, за основните училишта со ресурсни центри обезбедивме средства за набавка на опрема и дидактички средства како поддршка на инклузивното образование. Во рамки на програмата „Биди ИН, биди инклузивен, биди инклудиран“, доделени се и 287 стипендии за деца со попреченост, кои се вклучени во редовното образование, за прво и второ одделение за поддршка на учениците со пречки во развојот и на нивните семејства. Дополнително, преку Министерството за образование и наука беа ангажирани 500 персонални асистенти за учениците со попреченост, а се вработени 49 специјални едукатори и рехабилитатори во основните редовни училишта и училиштата со ресурсни центри во насока на поддршка на учениците со попреченост и на наставниот кадар. И тоа дава резултати. Во споредба со 2020/2021, во учебната 2021/2022 година зголемен е бројот за новозапишани ученици со попреченост за 4,5%.

Оваа бројка не е максималната којашто сакаме да ја постигнеме, но секако охрабрува и поттикнува заеднички да ги уриваме стереотипите и да им ја дадеме шансата на овие деца да ги остварат своите потенцијали и да бидат еднаков дел од нашето општество. Стипендирањето на учениците со попреченост продолжува и во средното образование и за тукушто завршената учебна година беа доделени 100 стипендии за ученици со попреченост од јавните и приватните средни училишта. Како дел од приоритетите во оваа сфера беа и активностите за асистенција на ранливите категории и на лицата со попреченост коишто се реализираа во 27 општини. Вклучивме околу 200 невработени лица за поддршка и грижа на над 1.500 лица со попречености. Воведовме право за надоместок за лица со интелектуална попреченост. Го зголемивме надоместокот за скратено работно време до 50% од просечна плата. Сите деца се извадени од институциите и се згрижени во групни домови. Ја гарантираме персоналната

асистенција и услугата за одмена во домот. Денеска, со особено задоволство сакам да најавам дека од 2021 година услугата, лична асистенција е достапна и за децата со потешка и најтешка физичка попреченост или со целосно оштетување на видот. На барање на семејствата на децата со попреченост, ја намаливме возраста кога личната асистенција станува законско право – од претходните осумнаесет на шест години. Со тоа им овозможуваме на децата со попреченост подобри услови за да се стекнат со образование, да играат, да се социјализираат и да растат на еднаква основа со нивните врсници. За нивните семејства, правото на лична асистенција значи дополнителна поддршка во спроведувањето со секојдневните предизвици при грижата за дете со попреченост. Дадовме целосна поддршка на процесот и преку реформирање и отворање на нови здравствени центри за рана интервенција во кои од најраната возраст ќе се следи развојот на децата кај кои постојат и најмали индикации за постоење

попреченост или други развојни тешкотии. Во континуитет се спроведуваат активностите за подигање на свеста на здравствените работници и за зајакнување на капацитетите на јавно здравствените установи како одговор на потребите на лицата со попреченост. Не запираме тука. Овој процес, како и досега останува максимално инклузивен. Во подготовката на „Национална стратегија за правата на лицата со попреченост“ главен збор имаат директно засегнатите. И оваа работилница е дел од остварувањето на овие наши приоритети за поддршка на лицата со попреченост. Ве уверувам дека ги движиме работите во вистинска насока, и дека како одговорни носители на политики, ќе продолжиме да правиме сè за лицата со попреченост и секогаш заедно со нив. Ги повикувам сите засегнати институции да ја покажат својата посветеност во овој процес и активно да учествуваат во изработката на овој значаен стратешки документ за нашата земја. Сакам да нагласам дека посебно е важно е активностите кои ќе бидат планирани во Акцијскиот план на Стратегијата да бидат сфаќени сериозно и со голема доза на професионалност и посветеност да бидат спроведени“ – истакна премиерот Ковачевски.

Б.Јовановски

РЕПУБЛИЧКИ КВИЗ НАТПРЕВАР 2022

Националниот сојуз на лица со телесен инвалидитет на Македонија-Мобилност Македонија, на 17-18.09.2022 година, во хотелот „Галеб“ во Струга, го одржа 28-то издание на Републичкиот квиз натпревар за лица со телесен инвалидитет на Македонија.

На натпреварот учествуваа 14 екипи кои беа поделени во четири четвртфинални групи од кои две составени од по четири екипи, и две составени од по три екипи. По одржување на четвртфиналните квизови на 17.09.2022, двете првопласирани екипи од секоја четвртфинална група се квалификуваа за полуфиналните борби, а останатите екипи го завршија својот настап на Републичкиот квиз натпревар.

Комплетот на прашањата за квизот традиционално ги изготви Зоран Јорданов, жири комисијата беше во состав Софка Прчева и Драган Дојчиноски, за техничка обработка на прашањата и дигитална презентација на квиз натпреварите беше задолжен Тони Пајдаков,

додека водител на натпреварот и годинава беше Бранimir Јовановски.

На 18.09.2022 се одржаа двата полуфинални квиз натпревари. Во првиот полуфинален квиз натпревар, првото место го освои екипата на Мобилност Скопје 1 со освоени 103 поени, на второто место се пласира екипата на Мобилност Кичево со освоени 59 поени и овие две екипи се пласираа во големото финале. На третото место во оваа полуфинална група се пласира екипата на Мобилност Скопје 2 со освоени 24 поени, а на четвртото екипата на Мобилност Тетово со освоени 18 поени.

Во вториот полуфинален квиз натпревар, првото место го освои екипата на Мобилност Кочани со освоени 96 поени, додека на второто место се пласира екипата на Мобилност Прилеп со освоени 74 поени и овие две екипи изборија пласман во големото финале. На третото место во оваа полуфинална група се пласира

екипата на Мобилност Битола со освоени 64 поени, а на четвртото екипата на Мобилност Велес со освоени 32 поени.

Финалниот квиз натпревар, како и што се очекуваше, донесе нова возбуда и солидно знаење од страна на сите учесници. После многу промени на редоследот на екипите во текот на играта, на крајот најмногу знаење и умешност покажа екипата на Мобилност Скопје 1, во состав Игор Николовски, Христина Просковска и Шериф Шерифи, која го освои првото место и титулата „Шампион на знаење за 2022 година“ со освоени 105 поени, второто место и припадна на екипата на Мобилност Кочани со освоени 74 поени, третото на екипата на Мобилност Кичево со освоени 58 поени, а четвртото место и припадна на екипата на Мобилност Прилеп со освоени 27 поени. Овие четири екипи воедно ќе бидат носители на четвртфиналните групи на следниот, 29-ти по ред, Републички квиз натпревар 2023.

На пропласираните три екипи и на нејзините членови, од страна на генералниот секретар на сојузот, Софка Прчева, им беа доделени плакети за учество и за освоен пласман.

Б.Јовановски

27. МУЗИЧКИ СРЕДБИ НА ЛИЦА СО ТЕЛЕСЕН ИНВАЛИДИТЕТ НА МАКЕДОНИЈА

Националниот сојуз на лицата со телесен инвалидитет на Македонија – „Мобилност Македонија“, на 25 јуни 2022 година ја реализира програмската активност „Музички средби на лица со телесен инвалидитет“, годинава 27. по ред.

За разлика од традицијата, домаќин на оваа средба да биде градот Струмица, годинава првпат домаќин на овие средби беше Здружението на лица со телесен инвалидитет на Радовиш – „Мобилност Радовиш“.

Музичките средби, кои и оваа година беа од ревијален карактер, се одржалаа во центарот на Радовиш, на плоштадот „Свети Спасо Радовишк“ со техничка поддршка од Домот на културата, „Ацо Караманов“ од Радовиш.

ОД АКТИВНОСТА НА МОБИЛНОСТ МАКЕДОНИЈА

Гласило на Националниот Сојуз на лица со телесен инвалидитет на Македонија - МОБИЛНОСТ МАКЕДОНИЈА

На настанот учествуваа 10 талентирани лица со телесен инвалидитет, членови на „Мобилност Македонија“ од Прилеп, Кавадарци, Велес, Скопје, Струмица, Штип и Радовиш, а во придружба на музичарите од оркестарот на „Мобилност Македонија“, „Феникс“.

Како и секогаш, улогата на водител на манифестијата му беше дodelена на еминентниот водител, новинар и текстописец од Струмица, Ѓорѓи Калајчиев.

Пред насобраниите случајни минувачи и членови на „Мобилност“ од повеќе здруженија, учесниците на манифестијата настапија по следниот редослед:

1. Ангел Апостолов од Велес,
со песната „Кога падна на Пирина“

2. Ѓорѓи Здравески од Прилеп,
со песната „Девет години“

3. Ванѓа Јованчева од Штип-Злетово,
со песната „Мори чупи костурчанки“

4. Иле Гичев од Струмица,
со песната „Кажи ми Наде вистината“

5. Влатко Најдоски од Прилеп,
со песната „На шарена чешма“

6. Николчо Делов од Кавадарци,
со песната „Една мисла имаме“

7. Христина Проксова од Скопје,
со песната „Твојте очи, Лено“

8. Петре Јованов од село Подареш -Радовиш,
со песната „Јоване море Јоване“

9. Гоце Миновски од Скопје,
со песната „Ти, само ти“

10. Стеван Ангелески од Прилеп,
со песната „Железар да бидам“

Настанот го збогатија со своето учество:

-Ансамблот на староградски народни песни „Распеани радовишани“ при Домот на културата „Ацо Караманов“ од Радовиш, и

-Игрорната група „Бучим“ од Радовиш.

С.Прчева

ДЕН НА МУЛТИПЛЕКС СКЛЕРОЗА, ПАРАПЛЕГИЈА И ДИСТРОФИЈА

По двегодишна пауза од секаков тип одржување активности во здружението, оваа 2022 година во месец мај, имавме можност да го возобновиме одбележувањето на Денот на мултиплекс склероза, параплегија и дистрофија со физичка присутност.

По претходно одржани состаноци од страна на ограноците и нивните членови, се постави рамка за дејствието на денот. На состаноците едногласно се констатира дека затворениот начин за одвивање на програмата преку предавања, презентации и слично е несоодветен и помалку дегутантен, па за таа цел членовите се одлучија да го изградат настанот видлив, повеќе посетен, повеќе придржен, одблиску виден од јавноста и, на крај, на малку поостар начин одбележан. Од одговорните во здружението се постави агенда за денот во која беа опфатени сите примарни сегменти кои ќе му дадат квалитет и динамика на одржувањето односно; повикување на поголем број членство од „Мобилност

Скопје“ и „Мобилност Македонија“, повикување на претставници од инволвирани институции околу сите проблеми со кои се соочуваат лицата од ограноците и тоа во областа на здравството, социјалата, општествениот и културниот живот, јавни личности, поддржувачи, пријатели и слично. Втор сегмент беше поставување на приоритети во нашите барања, трет беа медиумското покривање на настанот, потоа техничко одработување на сета неопходна администрација и материјална поставка, печатење промотивен материјал и сл. За да биде настанот достоинствен и лесно одржлив, целосна поддршка на „Мобилност Скопје“ им даде нивната кровна организација – „Мобилност Македонија“ која цврсто застана зад сите главни цели за кои се стреми организацијата преку овој ден.

Така подготвената агенда се постави на фејсбук страницата на „Мобилност Скопје“ одбрудувајќи ги деновите за нејзино реализирање.

На ден 30 мај, со почеток во 10 часот, пред „Портата Македонија“, во центарот на град Скопје, се означи почетокот на Денот на одбележувањето. Во периодот од 10 до 11 часот беше предвиден термин за пристигнување и собирање на сите повикани лица кои облечени во маички со портокалова боја и слоганите „Да останеме поврзани“, „Заедно сме посилни“ и „Различноста обединува“, требаше да заблескаат како една целина и да го обоят централното катче на градот. На местото беа присутни покрај членовите на „Мобилност Скопје“ и „Мобилност Македонија“ и; градоначалничката на град Скопје, г-ѓа Данела Арсовска со својот тим, градоначалникот на општина Центар, м-р Горан Герасимовски, тимот на Клиниката за неврологија, предводен од главната сестра Јасмина Коруноска доктор Алайдин Хавзиу, тимот на Центарот за ортоптика и протетика „Славеј“, голем број јавни личности, приврзаници, помагачи и верни пријатели на здружението. Јавната слика за лицето на настанот го доловија медиумите кои присуствуваа во голем број и пред кои ностителите на настанот (претседателот на МС-Христина Просковска, претседателот на параплелија-Гоце Миновски, претседателот на дистрофија-Еркан и претседателот на „Мобилност Македонија“ -Бранимир Јовановски) и дел од гостите (градоначалничката Данела и доктор Хавзиу) дадоа свои искази со главните поенти за денот. Пред присутните и широкиот аудиториум се посочуваа главните приоритети на одбележувањето, како и голем број барања кои се од фундаментално значење за лицата заsegнати со овие дијагнози и состојби.

Светскиот ден на МС на којшто нашето здружение заедно со огранокот на МС осум години се приклучува кон меѓународната асоцијација и учествува во борбата со ова хронично заболување. Денот на состојбата параплелија и комплексното заболување дистрофија, изнудуваат три значајни сегменти за кои се тежнее сите осум години така и оваа односно; подигнување на јавната свест (информираност, едуцираност, социализација, свесност, чувство за развој и сл.), еднакви можности (телесните инвалиди наспрема човековите права и меѓународната конвенција треба да ги поседуваат подеднакво како што ги имаат и другите во општеството, за кое остварување неопходна е пристапноста, архитектонските бариери, пристапна и достапна софтверска конекција со околнината, приспособен образовен систем, соодветни вработувања и сл.) и интегрирање во општеството (сите започнати права да се финализираат, а оние кои ни следуваат по конвенцијата да се започнат, а подоцна обете да се интегрираат во законот). Како сублимат од трите главни точки на нашиот ден, беа издвоени неколку битни и конкретни побарувања до јавноста и институциите кои во последните две години се покажаа како проблеми во кои нашите членови се „заробени со синцирот“ на нивно решавање:

-Присѣйност;

-Зголемување на паричните надомесиња за добиток за йойреченост и добиток за помош и нега од друго лице, йоеноставување на патот за нивно

осигурување и неодложно доделување на траен надоместок за лицата со квадрилгија и поштети облици на лицата со хронични заболувања;

-Соодветна и точна категоризација за стапениот на телесно оштетуваче и работоспособност отстрана на најчешните државни комисии;

-Проширување на правата за бањско лекување за лицата кои неможат самостојно да функционираат, односно им е потребен приоружник;

-Здлгемена социјална грижа со йоголема информираност и излезеност на лицата со овие диагнози и состојби;

-Помош и поддршка од оштетините за активностите во областа на спорот и културата во зоружението.

Во 11 и 15 минути, сите учесници се подредија во две колони и тргнаа на мирниот марш од „Портата Македонија“ преку булевар „11 Октомври“, „Собранието на РМ, до крајната дестинација пред влезот на ДХО, „Даре Чамбаз“. Групната фотографија на сите учесници пред Портата на домот, го овековечиоштодинешното одбележување кое беше едно од најмасовните во историјата на одбележувањата на значајни денови за „Мобилност Скопје“.

По заслужената воздишка во холот на Домот, со скромен кетеринг, се остварија многу контакти, се инсталираа многу конекции на засегнати две страни, лицата се дружеа, веселеа, фотографираа и на крај ветија дека секоја следна година ќе се тежнее да сме по успешни и посилни и помасовни од оваа.

„Мобилност Скопје“ останува посветено на своите

цели и дејствувања за кои им е секогаш добредојдена топло подадената рака од страна на верни пријатели, хумани лица и организации и по тој повод оваа година нашето здружение изразува огромна благодарност до градоначалничката Данела и тимот на Град Скопје, градоначалникот на Општина Центар, Горан, Ортопедската кука „Славеј“, претседателот на „Мобилност МК“ -Бранимир Јовановски, тимот на сестри при Клиниката за неврологија, доктори, јавни личности, пратеници, медиуми, членови на здруженија и случајни минувачи.

Христина П.

ПУШТЕНО ВО УПОТРЕБА ИНКЛУЗИВНОДЕТСКО ИГРАЛИШТЕ ВО ОПШТИНА ИЛИНДЕН - СЕЛО МАРИНО, СКОПЈЕ

На 5 јули оваа година, на свечен начин беше пуштено во употреба инклузивното детско игралиште во Општина Илинден, во село Марино, во Скопје. На настанот присуствуваа градоначалникот на Општина Илинден, Александар Георгиевски, со своите соработници, Зоран Блажевски – претставник од Министерство за труд и социјална политика, директорот на Јавното комунално претпријатие, претставници од општествено одговорни претпријатија кои помогнаа во реализација на игралиштето, претставници од невладини организации регистрирани во општината и претставници од „Мобилност Македонија“.

Игралиштето се наоѓа во центарот на село Марино, општина Илинден, покрај урбана пешачка патека и има површина од 400^2 м на ограден простор. На 200^2 м од просторот е поставена мека подлога врз која се поставени инклузивните реквизити. Игралиштето има два влеза целосно пристапни за деца во инвалидска количка. Од директорот на комуналното претпријатие

добивме уверување дека ќе биде поставена урбана опрема: клупи, корпи за отпадоци, чешма за вода, осветлување и сл.

Градоначалникот на Општина Илинден на учесниците и помагателите во реализацијата на овој проект им додели благодарници. Поставувањето на инклузивните игралиште значи оформување на простор со реквизити кои се достапни за децата со инвалидност. Игралишта од овој вид значат безбедна игра, социјализација и средина за правilen раст и развој.

Проектот „Инклузивни детски игралишта“ – „Мобилност Македонија“ го реализира во партнеришки однос со Министерството за труд и социјална политика од 2012 година. Спроведување на овој проект овозможува да се подобри социјалниот живот на децата со инвалидност и им дава повеќе можности за нивен правilen развој.

С.Прчева

УЧЕСТВО НА КРЕАТИВНАТА РАБОТИЛНИЦА ВО ПРОЕКТОТ НА ЕСНАФ

На покана од нашите пријатели при Ракотворното здружение „Еснаф“, Креативната работилница на „Мобилност Скопје“ беше учесник на едно активно дводневно дружење во рамките на проектот „Еснаф-незапирливи“.

„Еснаф“ во нашиот град е бренд за сите истакнати ракотворци и нивните рачни изработки. Тој е голем промотор на овој вид креативно творење во градот и пошироко за кое што нашата работилница има особена чест да биде дел од тоа големо друштво.

Идејата за проектот „Еснаф-незапирливи“ се роди благодарение на нивната комуникација со ракотворците и пријателите во намера за поголем успех кон целта, односно како да се пронајде начин креациите на ракотворците да бидат поддржани од докажани и познати дизајнери кои подоцна ќе го зголемат публициитетот и ќе ја воздигнат екстравагантноста на творбите.

Работилниците беа одржани на 28 и 29 април во х. „Континентал“, каде што нашите членови од работилницата имаа можност да присуствуваат во друштво на еминентни лица од фелата и да научат нови креативни техники кои беа презентирани од докажани професионални модни дизајнерки.

На првата работилница по отворањето на настанот од страна на бугарскиот амбасадор во Македонија и

неговата сопруга Билјана Ангелова (поддржувачи на проектот) и уводниот говор на Еленора-Еснаф, палката ја презеде модната дизајнерка Нели Митева, која ја елаборира својата професионална кариера преку визуелизирана видеа на нејзините креации како и во форма на каталог со кои таа котира на модните маргини низ светот. Дизајнерката на работилницата се обиде на

ОД АКТИВНОСТА НА ОПШТИНСКИТЕ ЗДРУЖЕНИЈА

Гласило на Националниот Сојуз на лица со телесен инвалидитет на Македонија - МОБИЛНОСТ МАКЕДОНИЈА

строго професионален начин да ни пренесе знаење преку детално методолошкообразложување за целокупниот систем на создавање креативни дела, стручно наречен колекција. Колекцијата е термин кој е севкупен процес на создавање креативно дело, од идејата и мислата на креаторот до изложување на готовиот производ во продажба. Како пандан на создавање колекција во реалност, учесниците имаа задача за кратко време на лист хартија да импровизираат колаж на расположение (moodboard) или слика со лична идеја, концепција, боја, простор, временска одлика, симболика, текстура, облик, автентичност и сето тоа да го скlopат во мозаик од слики и цртежи на кое ќе му дефинираат тематско име.

Нашиот учесник од „Мобилност Скопје“ за своите колекции изнудија воздишки и беа јавно пофалени со коментари дека Креативната работилница поседува членови кои се талентирани и креативни.

На втората работилница се изработуваа две нови техники и тоа;

-Monotуру-печатење на текстил и предмети со специфичен релјеф, предводена од модната дизајнерка Динка Касабова и

-Техника на ткаење со монисти, предводена од модната дизајнерка Дилјана Иванова.

Двете техники ги поделија учесниците на две групи наспрема своите афинитети за креативно изразување. По тричасовно работење од страна на двете групи се создадоа финални парчиња кои наликуваа на креации слични на креациите од професионални работилници модни дизајнери. Како во првиот така и во овој практичен ден на проектот, членовите од Креативната работилница на нашето здружение, беа наградени со пофални зборови и добија „брза виза“ за преоѓање на следната фаза од нивниот проект кој треба да се одржи некаде при крајот на летото оваа година.

Со многу искуства, многу насмевки, позитивна размена на енергии и дружење, заврши дводневното дружење со „Еснаф“ и приятелите со заеднички договор дека е ставена една запирка во нашата книга, после која ќе се пишуваат уште многу нови страници.

„Мобилност Скопје“ и Креативната работилница изразуваат благодарност до организаторите на проектот за можноста да учествуват на ваков настан и во исто време изразуваат огромна благодарност до нашите членови кои несебично и со гордост учествуваа на него.

Христина П.

ИНКЛУЗИВЕН КАМП ВО „КАМПИНГОТ ЉУБАНИШТЕ“ – ОХРИД

На 7.8.2022 година претседателот на „Мобилност Велес“, Миланчо Арсовски, во „Кампингот Љубаниште“ во Охрид го отвори Летниот инклузивен камп за деца со и без попреченост во организација на „Мобилност Велес“.

Кампот е дел дванаесетмесечните активности во рамките на проектот „Заедно сме подобри“, кој Меѓуопштинското здружение на лица со телесен инвалидитет на Велес, Градско и Чашка – „Мобилност Велес“, го спроведува со поддршка на општина Велес, а во

рамките на Регионалната програма за локална демократија на Западен Балкан 2 - ReLOaD 2, финансиран од Европската Унија.

Во рамките на проектот, поставена е првата рампа за влез во водите на Охридското Езеро за лица со инвалидска количка, соодветен тоалет и адаптирани се неколку бунгалови со пространи купатила и соби за престој на лица кои се движат со инвалидска количка.

Кампот беше во траење од 7 дена.

Б.Јовановски

ФИТНЕС ЧАСОВИ ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА „МОБИЛНОСТ ГЕВГЕЛИЈА“

Како што одминуваат годините сè повеќе се намалува желбата и можноста закаков било спорт, но членовите на „Мобилност Гевгелија“ го докажаа спротивното. По две години поминати во услови на пандемија, повторно се вратија активностите и желбата за дружење и спортување. Како велат?

Во здраво тело – здрав дух

На 4 јуни 2022 година во соработка со инструктор по гимнастика и аеробик - Гургица Демерциева, членовите на „Мобилност Гевгелија“ покажаа дека возраста и инвалидитетот не познава граници, особено кога се соработува со професионалци. Со бесплатен тренинг, еднаш неделно за сите заинтересирани членови, започна оваа успешна соработка која се надеваме дека ќе трае уште долго.

Едно е сигурно, ујорносита секогаш се вреднува ја-веке

-Големите луѓе се тука меѓу нас - живеат, се дружат, постојат и тие како и сите ги уживаат сите права, тие

се наши блиски, наши пријатели и соработници затоа, секоја физичка активност за одржување на нивното тело е пожелна и го одржува мускулниот статус на лицето со инвалидитет. Затоа овие вежби сè повеќе од потребни и добредојдени.

Тоа го докажаа членовите на „Мобилност Гевгелија“, кои упатија голема благодарност и соработка со фитнес-инструкторот Гургица Демерциева, која со големо задоволство несебично, без предрасуди, ги отвори вратите на фитнес-центарот и го зголеми потенција-

лот кај лицата со телесен инвалидитет, докажа дека телесната попреченост не значи и пречка за одржување на здраво тело и здрав дух, и уште еднаш покажа дека Светскиот ден на лицата со попреченост не е само еднаш во годината туку, лицата со попреченост се дел од нас, од нашето општество, ги гледаме секојдневно и спремни сме да помогнеме.

„Тоа се големите луѓе – тоа се нашиите соѓражани“

ОДБЕЛЕЖУВАЊЕ НАДЕЛАТА НА „ЦРВЕН КРСТ ВО ГЕВГЕЛИЈА“ И ВКЛУЧУВАЊЕ НА ЧЛЕНОВИТЕ НА „МОБИЛНОСТ ГЕВГЕЛИЈА“

По повод обележување на „Неделата на Црвен крст“ и „Црвената полумесечина“, членството на „Мобилност Гевгелија“ беше покането да бидат дел од самиот настан што беше од голема чест и задоволство. На настанот, освен членовите на „Мобилност Гевгелија“ беа присутни и голем број граѓани претставници од другите општински организации.

При одбележување на овој настан од страна на претставници на „Црвениот крст“ беше прифатена соработка и вклучување на лицата со телесен инвалидитет како дел од нивните зацртани цели и проекти, и така и беше.

Зошто?

- Затоа што не губејќи многу времезапочнаа со подготвка и набрзо со реализација на својот проект, кој е не само приоритет туку и потреба за лицата со попреченост, којдо сега можеби постои во другите поголеми градови во државата но, не и во малите населени места и градови како што е Гевгелија. А тоа е:

Нанастанот беа присутни и професионални тимови од веб-порталот Гевгелија нет, кои исто така упатија поддршка и помогнаа веста да се прошири низ социјалните мрежи и медиуми за да се подигне свеста кај целокупното општество.

Благодариме Гурѓица Демерчиева,

Валерија Пеева

- Подготовка на проект за изградба и поставување на инклузивна клупа во Центарат на Гевгелија приспособена за лица со попреченост, а пред се наменета за лица со количка .

- За реализација на овој проект беа задолжени млади волонтери на Црвениот крст кој исто така за полесно собирање на финансиски средства за реализација на овој проект организира и хуманитарен концерт, кој се одржа во градскиот театар во Гевгелија и на кој исто така беа повикани сите заинтересирани граѓани а, средствата собрани од овој настан беа наменети за изградба на инклузивната клупа.

Исто така, како дел од проектот имаше вклучено и дружење со лицата со попречност во просториите на „Задницата на инвалидски организации Гевгелија“, дружбата беше пополнета со млади волонтери од „Црвениот крст“ кои реализираа дружење и натпревар во пинг-понг заедно со членовите на „Мобилност Гевгелија“.

Затоа упатуваме голема благодарност до волонтерите на „Црвен крст Гевгелија“ за реализација на овој хуман гест. Нека оваа нивна иницијатива биде почеток на поинклузивна Гевгелија.

Валерија Пеева

ЗАПОЗНАЈТЕ ГИ НАШИТЕ ЧЛЕНОВИ КОНВЕНЦИЈАТА ВО ПРАКСА

Член 9 – пристапност (Конвенцијана ООН за правата на лицата со инвалидност)

1. За да им овозможи на лицата со инвалидност да живеат самостојно и во целост да учествуваат во сите аспекти од животот, државите потписнички ќе преземаат соодветни мерки да им обезбедат пристап на лицата со инвалидност, врз основа на еднаквост со другите, до изградените објекти, до превозот, до информациите и комуникациите, вклучувајќи

ги технологиите и системите за информации и комуникации, како и до други капацитети и сервиси наменети за јавноста, во урбаниите и руралните средини. Овие

мерки, што ќе вклучат идентификација и отстранување на пречките и бариерите за пристапност, меѓу другото се применуваат на:

А) згради, патишта, превоз и други внатрешни и надворешни капацитети, вклучувајќи училишта, станбени објекти, медицински објекти и работни места...

Токму пристапноста до работното место и неможноста тоа да се реализира беше повод да направиме едно интервју со нашиот долгогодишен член **Томе Стојчев**, со дијагноза параплелија, кој се соочи со неможноста да пристапи до своето работно место. За тоа и за некои други аспекти од неговиот живот и активности, ќе се осврнеме во оваа наше интервју. Сакам да му се заблагодарам за одвоеното време и пријатниот разговор на оваа тема, која ценам е од значење за сите наши членови кои се судруваат секојдневно со вакви и слични проблеми.

Најпрво да им се претставите на нашите читатели во кратки црти.

Јас сум Томе Стојчев, долгогодишен член на Здружението на лицата со телесна попреченост „Мобилност Битола“ со дијагноза параплегија. Роден сум во Битола во 1973 година во семејство на приватни стопанственици, а по професија сум дипломиран правник со положен правосуден испит. Инаку оженет сум и татко на две деца. Некое време додека опстојуваше приватниот бизнис работев во фирмата на мојот татко како правник, нои во комерција, со оглед на тоа дека во приватните фирми секој работи сè што во моментот се бара и мора да се сработи.

Во 1992 година, во стек на несреќни околности, превезувајќи се со патничко возило, управувано од мој другар, доживеавме сообраќајна незгода. При таа незгода јас се здобив со тешка телесна повреда на ‘рбетот и како последица на тоа настапи параплегија. По несреќата се лекував во нашата држава без успех. Лекувањето го продолжив во Словенија и крајно заминав и во Русија каде што се лекував и престојував осум месеци. Сите обиди за лекување, за жал, останаа безуспешни.

Со оглед на тоа дека сум по професија правник сакав моето образование да го комплетирам во целост и мислам дека дипломиран правник без положен правосуден испит не е комплетен правник, а со цел да се стекнам со потребното работно искуство, морав да одам на практика во Основен суд Битола, а потоа и во Апелатскиот суд. Тука се соочив со неможноста да ги совладам архитектонските бариери. Во тоа време и во двата судови немаше рампи ни лифтови и тоа во Основен суд се направи дури после неколку години од моето престојување таму, а во Апелатскиот суд беше направена една импровизирана рампа од бродски лим која едвај ја извршуваше функцијата, а овозможуваше да се пристапи само до приземје.

Поради тоа бев присилен да користам помош од друго лице, кое како мој асистент секојдневно ми помогаше да ги совладуваме пречките и да можам да се стекнам со потребното работно искуство што е услов да може да се полага правосудниот испит. Лицето кое ми помогаше беше вработено во фирмата на мојот татко и покрај другите работни обврски секојдневно се пријеше да ми овозможи пристап до работното место.

Конечно после стекнувањето на потребното работно искуство се пријавив и го положив правосудниот испит. Тоа се покажа како мудра одлука со оглед на понатамошниот мој живот и професионално ангажирање.

Како се одвиваше понатаму твојот работен ангажман?

Положениот правосуден испит ми овозможи да го

најдам полесно моето следно вработување. Овде сакам накратко да објаснам дека поради влошениите економски прилики во државата, семејниот бизнис на мојот татко пропадна, а јас морав да барам друго вработување. После неколку обиди без успех, сепак на крајот успеав да се вработам како советник-инспектор при Државниот управен инспекторат со работна задача да вршам инспекциски надзор во државните институции.

Каква е пристапноста до работното место и општо во државните институции?

Работните простории на Државниот управен инспекторат се наоѓаат во центарот на градот, во една стара зграда изградена по војната и тоа на петти кат. Во таа зграда се сместени повеќе институции: Фондот за здравствено осигурување, Фондот за пензиско и инвалидско осигурување, на приземје е Матичната служба како и канцелариите на ЕВН и Државната изборна комисија. Од сите тие институции, за среќа, единствено просториите на Државниот управен инспекторат се пристапни со рампа и лифт така што непречено можев да си ги извршуваам секојдневните работни обврски. Морам да истакнам и тоа дека бев одлично примен од страна на колективот и односите ни се на одлично ниво. Колегите секогаш гледаат да ми дадат работни задачи во државни институции каде што е пристапно за да можам непречено да го извршам инспекцискиот надзор.

Всушност, сето тоа добро функционираше некои пет години од вработувањето. После лифтот се расипа и настана еден голем проблем не само за мене во инвалидска количка туку и за сите вработени меѓу кои има и повозрасни лица и лица со некои заболувања така што качувањето и слегувањето по скалите е голем напор.

Бидејќи лифтот беше расипан како ги извршуваате работните обврски?

Одговорните лица при Државниот управен инспекторат ми излегоа во пресрет и се договорија со Државната изборна комисија, која има канцеларии на приземје од истата зграда, да користам една канцеларија, а исто така ми дозволија по некогаш работата да ја извршуваам преку компјутер од дома. Меѓутоа сето тоа не е решение на проблемот и лифтот мора да се поправи. Тука настана еден бизарен и несекојдневен проблем поради кој долго време лифтот не можеше да биде поправен и повеќе од три години, поради административни пречки, ситуацијата остана непроменета.

Што беше проблемот за толку време да не може да се поправи лифтот?

Проблемот е во тоа што зградата е во мешовита сопственост. Нешто малку повеќе од половината зграда е во државна сопственост, а другиот дел е во сопственост на Општина Битола. Со расипувањето

на лифтот се постави прашањето во чија надлежност е одржувањето на лифтот и кој треба да го поправи. Настана една невообичаена ситуација, при што секој одговорноста за тоа ја префрлаше на другата страна. Сè до 2016 година за одржување на лифтот се грижеше Службата за општи и заеднички работи при Владата на РМ. Од таа година оваа служба прекина да се грижи за одржување на лифтот и надлежноста за тоа ја префрли на Општина Битола. Според нив, Општина Битола е сопственик на лифтот и таа треба да распише тендер за поправка.

Јас лично а и Инспекторатот испративме безброй додиси до Службата за општи и заеднички работи, до Владата до Општина Битола со барање да се поправи лифтот, но сето тоа не вроди со плод и со години едни на други си ја префрлаа одговорноста, а јас како колатерална штета не можев со години да пристапам на работното место.

Дали и како се реши овој проблем?

Па, го послушав твојот совет и барав прием кај градоначалникот на Општина Битола и кај претседателот на Советот на Општина Битола. Љубезно бев примен и од двајцата и им го изложив проблемот со кој се соочувам. Ме сослушаа и сфатија дека тоа е мое егзистенцијално прашање и дека е проблем и на сите вработени и ветија дека ќе преземат нешто состојбата да се измени, односно конечно да се поправи лифтот. Општината после ова распиша тендер и лифтот е поправен, но сè уште не е во употреба бидејќи согласно поцедурите треба да даде употребна дозвола посебна комисија која ќе изврши технички прием на лифтот и да утврди, пред сè дали е исправен и функционален. Верувам дека наскоро и овие формалности ќе се завршат и дека тој ќе може да се користи.

Каква е состојбата со пристапност во државните институции?

Половична. Отприлика пола со пола се пристапни и тоа благодарение на „Мобилност Битола“, која изгради многу пристапни рампи во државни установи и факултети при спроведувањето на проектот за изградба на пристапни рампи во Битола. Тие изградени рампи и ден-денес ги користиме ние лицата во инвалидски колички, но и голем број граѓани. Жално е што не се одржуваат, а времето ги разјадува и се гледа дека полека се руинираат. Исто така спротивно на Конвенцијата многу малку се градат рампи во новите објекти од јавен карактер и ако се направени, тоа е само формално, бидејќи не ги исполнуваат условите. Така, пред една година, вршејќи службена должност како инспектор отидов во Правниот факултет „Јустинијан Први“ во Скопје. По завршената работа на пауза излегов од лифтот и додека се вртев да ја затворам вратата паднав од рампата, која води кон лифтот, а која нема изградено ограда како што е по пропис. Паднав соше количка

при што ја скршив ногата и бев однесен во болница во Скопје, каде што ми беше извршена операција. По оваа операција 6 месеци бев на боледување. Апелирам поради тоа строго да се внимава при изградбата на рампите тие да бидат направени во согласност со прописите и потребите на граѓаните. Мое видување е дека Конвенцијата на ООН за правата на лицата со попреченост не се спроведува, иако таа е ратификувана. Можеби треба да бидеме поупорни и погласни во нашите барања за спроведувањето на обврските кои произлегуваат од неа.

Дали се занимаваш со спорт и некои други активности во слободно време?

Можам да кажам дека не се занимавам со спорт, за жал, бидејќи се плашам од повреди, посебно откако се повредив на работно место во инцидентот што го описав погоре. Меѓутоа, малку од членовите знаат, освен некои другари и спортски работници во Битола, дека јас бев еден од подобрите спортисти во Битола и Македонија и голем талент и надеж во алпското скијање пред да се повредам во сообраќајната незгода. Бев репрезентативец на СФРЈ, а потоа 1990-1991 година и репрезентативец на РМ. Освоив 65 медали, од кои 44 златни на разни натпревари, а два пати бев и Балкански првак во алпско скијање. Знам дека има скијање и за лица во инвалидски колички, но никогаш не сум пробал тоа и немам намера, со оглед на годините повторно да се занимавам со скијање. Мислам дека и нема услови кaj нас за таков спорт.

На крај, да ни кажеш дали си запознаен со правата и бенефициите кои ги дава државата на лицата со попреченост и кои од нив ги користиш?

Па редовно го следам списанието „Мобилност“ и се информирам за сите активности и права кои ги имаме и можам да кажам дека делумно ги користам. Земам надомест за мобилност и надомест за нега и помош од друго лице. Знам дека ми следува и персонален асистент, но не сум изразил желба досега за таа услуга. Можеби во иднина ќе го користам и тоа право и сметам дека тоа е многу корисна работа за лицата со попреченост, но треба работен однос да засноваат персоналните асистенти и на тој начин да ги стимулираат тие лица. Морам да бидам и самокритичен и да кажам дека заради моја вина не сум корисник на бенефициран работен стаж, но сега ќе поведам постапка да ми се признае тоа право.

На крај, да се заблагодарам на отстапеното место во нашиот весник и за вниманието што ми го укажавате. Се надевам дека здружението ќе биде активно и во иднина и ќе се бори за правата на лицата со попреченост.

Митко Фидановски

РАБОТИЛНИЦА НА ОССЗ БИТОЛА

На 1 април 2022 година, Општинскиот совет за социјална заштита (ОССЗ), во салата во Советот на Општина Битола, организираше работилница по повод Меѓународниот ден на лицата со аутизам – 2 Април. На работилницата беше претставен „Центарот за поддршка на учењето на децата со попреченост во ОУ „Горги Сугарев“, а присутните ги поздрави градоначалникот прим. д-р Тони Коњановски, додека во-

ведниот збор го имаше директорот на ОУ „Горги Сугарев“, м-р Роберт Филиповски. „Мобилност Битола“ ја претставуваше членката на ОССЗ, Фанче Георгиевска.

Беа разгледани, според агендана, моменталната состојба, соработката со институциите, настава во посебни паралелки, дефектолошки кабинет, кабинет за сензорна интеграција и логопедски кабинет. Во излагањата се истакнаа: д-р Анета Христова – специјален едукататор, Соња Трајковска – специјален едукататор, Јасмина Јанковска – специјален едукататор, Марија Јовановска – сензорна интеграција и Анета Георгиевска – логопед. Со излагањата и дискусиите се направи чекор напред во оваа проблематика.

Ги поздравуваме сите напори за по успешна работа при интеграцијата на лицата со попреченост (инвалидност), а „Мобилност Битола“ ќе продолжи да ги поддржува сите напори во оваа сфера.

Д-р Нико Јанков

НАГРАДНА ИГРА

Наградното прашање од минатиот број на весникот гласеше:

Мандатот на претставниците во Собранието и Управниот одбор на Мобилност Македонија е 4 години. До кога им трае мандатот на сегашните членови во органите на сојузот?

Точниот одговор на ова наградно прашање гласи:

Мандатот на претставниците во Собранието и Управниот одбор на „Мобилност Македонија“ трае до 2023 година.

Наградата – **викенд за две лица во хотел „Цар Самуил“ во Банско, Струмица**, со платени трошоци за превоз во висина на автобуски билет, сметаме дека е доволен мотив читателите да се потрудат околу точниот одговор на наградното прашање и во поголем број да учествуваат во наградната игра.

Во канцеларијата на „Мобилност Македонија“ пристигнаа 30 писма со точен одговор. Генералниот секретар на сојузот го извлече добитникот на наградата во овој број на списанието, а тоа е:

КРИСТИНА ВЕСКОВСКА

член на „Мобилност Скопје“

Се надеваме дека интересот за наградната игра во наредниот период ќе се зголеми, а ние ветуваме дека поставените прашања ќе бидат полесни. Во овој број очекуваме одговори на што поголем број наши членови - читатели на весникот.

Донатор на оваа награда се сопствениците на хотелот „Цар Самуил“ во Банско, Струмица. Сите информации поврзани со реализацијата на наградата добитникот ќе ги добие од генералниот секретар на „Мобилност Македонија“ на телефон бр.02 3211-280.

Наградно прашање за овој број на весникот гласи:

Проектот за инклузивни детски игралишта „Мобилност Македонија“ го спроведува заедно со Министерството за труд и социјална политика од 2012 година.

Прашањето за овој број на списанието „Мобилност“ гласи:

Во која општина беше реализиран проектот за инклузивни детски игралишта оваа година?

Сметаме дека одговорот на ова прашање не е тежок, но малку ќе Ви помогнеме со тоа што ќе Ви кажеме дека доколку сте редовен читател на весникот МОБИЛНОСТ и учествувате во работата на „Мобилност Македонија“ треба да го знаете одговорот на ова прашање.

Вашите одговори на прашањето праќајте ги во затворен коверт на адреса „Мобилност Македонија“ на ул. „11 Октомври“ 42-а Скопје, со назнака **ЗА НАГРАДНАТА ИГРА**, најдоцна до **30 Ноември 2022 година**.

Право на учество имаат само редовните членови на „Мобилност Македонија“. Наградата е непренослива, односно може да ја користи само оној што ја освоил.

Почитувани читатели, Вие што го знаете одговорот на наградното прашање и кои сте оптимисти, па верувате во својата среќа, земете учество во наградната игра. Со тоа ништо не можете да загубите, а можете да добиете можност, заедно со својот придружник, да си поминете еден прекрасен викенд во бањата Банско во Струмица.

С.Прчева

УПРАВЕН ОДБОР НА „МОБИЛНОСТ БИТОЛА“

На 29 март 2022, во просториите на „Мобилност Битола“ се одржа седница на УО, на која ѝ претходеше седница на Надзорниот одбор, каде што членовите, во присуство на книговодителката Блага Батковска, ја разгледаа и потврдија финансиската состојба за изминатата 2021 година.

На седницата се дискутираше за нереализираните

активности заради неповолните услови на пандемијата со ковид-19, но и за респективниот број на реализирани настани кои беа достапни за разгледување во Календарот на активности во 2021. По разгледувањето на извештајот и усвојувањето на финансискиот извештај, особено се дискутираше и за развојот и реализацијата на тековниот меѓународен проект „Алтер трип“, а беа донесени и повеќе одлуки за тековното работење и идните активности, вклучувајќи го и претстојниот УО на „Мобилност Македонија“ и Собранието на „Мобилност Битола“. Активностите продолжуваат.

Д-р Нико Јанков

СОБРАНИЕ НА „МОБИЛНОСТ БИТОЛА“

На 3 април 2022 година, во просториите на ресторант „Корзо“, во Битола, се одржа редовното Собрание на „Мобилност Битола“. Настанот, кој заради неповолни услови беше двапати одложуван во февруари и март, се одржа според важечките протоколи за ковид-19 и во присуство на 20 членови на Собранието.

Беа разгледани и усвоени извештајот и финансискиот извештај за 2021 година, а потоа за програмата се разви богата дискусија за некои аспекти и правци на

дејствување, како и за потребата од поголема активност на повеќе членови. Се обрна внимание за поголема агресивност во постапките на борбата за реализација на правата од Конвенцијата, како и другите законски регулативи. Посебно се нагласи пристапноста за која повеќе беше кажано во тековниот меѓународен проект „Алтер трип“, каде што одредено место има и локалната самоуправа. Сè на сè, една успешна седница со насоки за идни активности, особено од поголем број активисти.

Д-р Нико Јанков

ТЕМАТСКИ ФОРУМ ВО ОПШТИНА БИТОЛА ЗА УНАПРЕДУВАЊЕ НА СОСТОЈБАТА И ПРИСТАПОТ ДО УСЛУГИ НА ЛИЦАТА СО ПОПРЕЧЕНОСТ

На 13 април 2022 година, во салата на Советот на Општина Битола, се одржа тематски форум насловен „Унапредување на состојбата и пристапот до услуги на лицата со попреченост“, чија цел беше да се разговара за проблемите со кои се соочуваат овие лица, но и да се влијае на зголемување на свеста за нивните потреби.

На присутните им се обрати градоначалникот на Општина Битола, прим. д-р Тони Коњановски, осврнувајќи се на активностите и целите на проектот „Регионално учење за имплементација на Агенда 2030 во Југоисточна Европа“, кој е тесно поврзан со оваа

зултира и со решенија на проблемите кои произлегуваат поради недоволен пристап на лицата со попреченост до спортски и рекреативни активности, што претставува потреба произлезена од социјалното мапирање и секако значително ќе влијае и на подобрувањето на социјалната инклузија на овие лица, а додаде и оти верува дека подобрувањето на условите во салата во Центарот за социјални работи, која ја користат лицата со телесна попреченост, визуелна попреченост и лица со проблеми со слух, како и едукативната кампања која ќе следува, се два чекора кои ќе дадат многу позитивни ефекти за подобрувањето на животот на нашите

тема и кој го спроведува Заедницата на единиците на локалната самоуправа во соработка до Мрежата на асоцијации на локални власти на Југоисточна Европа (НАЛАС), а со поддршка од Германското друштво за меѓународна соработка (ГИЗ).

Градоначалникот нагласи дека во процесот на но-сење одлуки се вклучени сите носители на функции, советници, но и претставници на невладиниот сектор и други субјекти, кои потребно е да дејствуваат партнеришки. Тој рече дека очекува ваквиот пристап да ре-

сограѓани.

Како претставнички на „Мобилност Битола“, на форумот учествуваа нашите членки Фанче Георгиевска и Лидија Велјановска, долгогодишни активистки и учеснички во повеќе настани организирани од локалната самоуправа, чиј придонес е од огромно значење. Активностите продолжуваат.

Д-р Нико Јанков

ПРОЕКТ „АЛТЕР ТРИП“: ПОТПИШАН ДОГОВОРОТ ЗА НАЦИОНАЛНО КОФИНАНСИРАЊЕ СО МЛС

На 4 мај 2022 година, во „Офицерскиот дом во Битола“ се одржа свечено потпишување на договорите за национално кофинансирање на одобрените проекти во рамките на ИПА Програмата за прекуградничка соработка Грција-Северна Македонија 2014-2020, меѓу кои е и нашиот проект „Алтернативно туристичко искуство – Алтернативно патување“ АЛТЕР ТРИП. Настанот беше во организација на Министерството за локална самоуправа, кое вообичаено покрива 15-20% од буџетите на овие проекти, а договорите ги потпиша министерот Горан Милевски. Меѓу организациите кои добија проекти во рамките на оваа програма се претежно државни институции, а нашето здружение беше едно од малките невладини организации/здрженија на граѓани и со еден од најмалите буџети.

Како претставници на „Мобилност Битола“ присуствуваа претседателот прим. д-р Нико Јанков, кој го потпиша договорот за кофинансирање, и проектниот менаџер Ивона Јанкова. Секој од претставниците на организациите имаше кратко излагање за активностите и целите на нивните проекти, а имајќи предвид дека и на нашиот проект главна цел е пристапноста, нашиот проектен менаџер нагласи дека и самата локација каде што се одржуваше настанот и понатаму останува непристапна. Таа ги потсети присутните дека и при самиот влез во објектот, од сите страни се влегува само преку скали, а уште понезгодни се и внатрешните извртени скали што водат до горниот кат. Јасно е дека кај нас повеќето објекти се стари и градени за друга намена во некои други времиња, но практиката во светот покажува дека и кај локалитети стари илјади години (како стариот град во Ерусалим – потсетете се на нашиот прилог „Израел – земја без бариери“) сепак се нашло начин да се направат пристапни за сите, водејќи се од т.н. универзален дизајн на сите јавни објекти, кој е дел од сите светски, но и локални стандарди, закони

и прописи. Затоа локалната самоуправа игра една од клучните улоги во приспособувањето на средината за таа да биде достапна и пристапна за сите.

Претставниците на „Мобилност Битола“ ја искористија можноста и лично да поразговараат со министерот Милевски, кој самоиницијативно даде насоки за следниот повик за доделување грантови од Министерството за локална самоуправа што ќе се искористат за реновирање и санација на просториите на нашето здружение. Исто така, тој ја прифати и поканата да присуствува на нашите настани, како што е Дефилето на Широк сокак, па останува да видиме дали ќе го исполни ветеното.

Активностите продолжуваат.

Д-р Нико Јанков

КРЕАТИВНА РАБОТИЛНИЦА ВО БИТОЛСКО ДОЛНО СРПЦИ

Во периодот од 11 до 13 август 2022 година, во с. Долно Српци, во близина на Битола, се одржа креативна работилница на „Мобилност Битола“ и „Мобилност Скопје“. Оваа средба веќе станува традиционална и добива нова димензија во креативноста на членовите од двете здруженија. Во срдечна атмосфера, во текот на трите дена се постигнати значајни резултати со уметничките творби создадени од десетината креативци кои уживаат во опуштеното дружење, а нашиот член Николче се докажа како одличен домаќин. Оваа година палетата на креации ја збогатија и со Фанче Гоце, Никола, Христина, Бети, Дејан, Лидија, Горан, Маре и Наталија веќе размислуваат за нови дружења и предизвици.

Овие активности се репер за збогатување на општото живеење и активирање на лицата со телесна инвалидност и потврдува дека имагинацијата во реални рамки и во опуштена атмосфера има неограничене можности за креативно изразување и уживање во плодовите на успешноста и задоволството во животот. Ги поздравуваме и поттикнуваме ваквите активности, особено кога институциите на системот на локално, државно и меѓународно ниво ја следат ија прифаќаат и стимулираат истата. Активностите продолжуваат.

Д-р Нико Јанко

ВТОР СОСТАНОК НА ПАРТНЕРИТЕ НА „АЛТЕР ТРИП“

По почетниот состанок на партнериите во проектот „Алтер трип“, што го организираше водечкиот партнер во октомври лани во Солун, во согласност со договорот и распределбата на обврски, организацијата на вториот состанок во Битола му припадна на третиот партнер – „Мобилност Битола“. Состанокот се одржа на 13 мај 2022 година во хотелот „Милениум палас“ на Широк сокак во Битола, во присуство на претставници од сите три партнёрски организации и дел од ангажираните експерти во проектот.

Од страна на водечкиот партнер – Институтот за истражување и развој на дејности и изложби (ИЕЕ): присуствуваа проектниот менаџер д-р Димитрис Куркуридис, Марита Папагиани, Димитриос Тампакис и нивниот надворешен експерт Спирос Хиотерис, додека од вториот партнер – Министерството за внатрешни работи (сектор Македонија и Тракија) на Република Грција – присуствуваше нивниот проектен менаџер Јоанис Косиамбасис. Во

името на „Мобилност Битола“, воедно и организатор на настанот, присуствуваа претседателот прим. д-р Нико Јанков, членката на УО, Фанче Георгиевска и проектниот менаџер Ивона Јанкова, како и проф. д-р Игор Неделковски, кој заедно со надворешните експерти д-р Иrena Ружин и м-р Јове Парговски, презентираа дел од тековните активности во рамките на проектот.

Состанокот започна со поздравен говор од нашиот проектен менаџер, а потоа секој од партнериите ги презентираше своите досега реализирани активности. Како вистински водечки партнер, ИЕЕ предводи по бројот на остварени активности. Нивните претставници детално ги описаа сите ставки од нивните задолженија, а ја претставија и првичната верзија на веб-страницата, каде што ќе се најдат сите резултати од проектните активности што ќе произлезат од студиите за правните рамки, фактичката состојба во поглед на пристапноста на туристичките и угостителските деј-

ности во прекуограничниот регион и препораките за полесно и побрзо совладување на бариерите на двете страни од границата. Врз основа на студиите, особено корисен дел од оваа платформа ќе биде и мапирањето и турата со сите пристапни локации и објекти, што ќе им овозможи на сите корисници јасен преглед каде има услови за посета и претстој. Бидејќи веб-страницата е во развој, проектниот менаџер предложи да ги консултира членовите на „Мобилност Битола“ и на другите инвалидски организации и нивните мислења и насоки да им ги пренесе на водечкиот партнери за да ги земат предвид при изработка на порталот.

Своите досегашни активности ги презентираше и вториот партнери, чиј претставник информираше дека се соочуваат со одредени одлговлекувања, така што веројатно ќе има мало задоцнување во испорачувањето на резултатите од нивна страна.

Во поглед на нашите активности, и покрај тоа што долго чекавме на потребните документи од нашите институции, сепак поголемиот дел од активностите се веќе во тек и извесно е дека резултатите ќе бидат испорачани во предвидениот рок. Првата студија за правните регулативи во државата е веќе завршена, а во тек е теренската студија во чии рамки се прибираат податоци од фактичката состојба за пристапност во Пелаго-

нскиот регион. Д-р Ирена Ружин, која е надворешен експерт за оваа студија, сподели дел од досега сработеното и како најдобар пример за објект изграден според сите стандарди го наведе „Музејот на Тоше Проески“ во Крушево. Веќе знаеме дека поголемиот дел од понудата во регионов не ги исполнува тие стандарди, но оптимист е што повеќето сопственици/директори на туристичките и угостителските објекти кои ги посетила се заинтересирани да учествуваат на обуките кои се предвидени во рамките на проектот.

Она што најмногу ги воодушеви нашите партнери од Грција беа презентациите на проф. д-р Неделковски и м-р Парговски, кои ги претставија 3Д тактилните модели на дел од нашите најпознати туристички атракции, изработени со QR и NFC технологија и кои првпат на Балканот ќе ги има токму во Битола. Тактилните модели преку NFC и QR технологија се поврзани со апликација за паметни уреди (телефони, таблети) која содржи наративен опис за објектите и видео на знаковен јазик, со што се овозможува пристап до нашето културно наследство и заслепите и глувите лица. Повеќе детали околу сите вакви активности ќе има во рамките на медиумската кампања што ќе следува во понатамошниот тек на проектот.

Единствената црна точка од овој настан беше фактот што на самото место се виде колку непристанни се угостителските објекти во Битола. Имено, и покрај тоа што повеќето градби кај нас се стари и првично градени со друга намена, при адаптирањето не се водело сметка за пристапноста, па дури и за фактот што има лифтови кои не се со препорачани димензии и се поставени меѓу катови, и понатаму ги прави непристанни за добар дел од посетителите. Сепак, љубезнот персонал беше подготвен да помогне и изрази интерес да научи и евентуално да инвестира во понатамошни приспособувања на просторот, при што благодарение на новите технологии лесно можат да ја зголемат пристапноста за сите посетители. Впрочем, тоа е целта на нашиот проект – да им предочи на сите дејности во туристичкиот и угостителскиот сектор дека можеби несвесно дискриминираат добар дел од своите гости, како и да им даде совети и насоки како да ги надминат бариерите и целосно да го искористат потенцијалот на алтернативниот туризам.

Сумирајќи ги впечатоците, се чини дека состанокот помина во најдобар можен ред и гостите од Грција, меѓу кои имаше и такви што првпат доаѓаат во Битола и изразија задоволство од целокупната организација и гостопримство од наша страна.

Проектот „Алтернативно туристичко искуство – Алтернативно патување“ е дел од ИПА Програмата за прекуграницна соработка „Грција-Република Северна Македонија 2014-2020“ и е кофинансирана од Европската Унија и националните фондови на државите учеснички во програмата.

Активностите продолжуваат.

Д-р Нико Јанков

КРЕИРАЊЕ МОДЕЛ НА ЛОКАЛНА ИНКЛУЗИВНА СРЕДИНА ВО БИТОЛА

На 27 јуни 2022 година, во Општина Битола се одржајавна дебата со наслов „Креирање модел на локална инклузивна заедница“, која е во рамките на проектот „Инклузија на деца со посебни образовни потреби“. Целта на настанот беше да се промовираат досегашните резултати во рамки на проектот, но и дасепродискутира за моменталната состојба, потребите и тековните предизвици во насока на градење инклузивна локална средина. Во присуство на претставници од локалната самоуправа, основните и средните училишта во градот, граѓански организации и организации на лица со попреченост, училиште со ресурсен центар, центар за поддршка, родители и дневни центри се водеше дискусија од која произлегоа конструктивни препораки и потреби.

Меѓу позначајните препораки кои произлегоа од оваа средба се: зајакнување на соработката на локално ниво и користење на постојните ресурси во надминување на предизвиците и бариерите за учество на сите ученици во процесот на образование и социјален живот;jakнење на професионалните компетенции на наставниците, воспитувачите, професорите од средните училишта и универзитетските професори во насока на креирање инклузивна клима во образовните институции; Надминување на архитектонски и бариери за учење преку подобрување на пристапноста и обезбедување асистивна технологија и дидактички материјали; користење на постојните услуги и ресурси кои ги

нудат училиштето со ресурсен центар и центарот на поддршка во поддршка на училиштата и други.

Како претставнички на „Мобилност Битола“, на дебатата присуствуваа и активно учествуваа нашиите членки Фанче Георгиевска и Лидија Велјановска. Проектот „Инклузија на деца со посебни образовни потреби“ го спроведува Здружението за асистивна технологија „Отворете ги прозорците“, од Скопје, со поддршка од Детската фондација „Песталоци“. На ниво на општина Битола, во проектот вклучени се основните училишта „Елпида Караманди“ и „Коле Канински“, како и училиштето со ресурсен центар „Кочо Рацин“.

Д-р Нико Јанков

„МОБИЛНОСТ БИТОЛА“ НА РАБОТИЛНИЦА И ЈУБИЛЕЈ НА „МОБИЛНОСТ КОЧАНИ“

На 28 мај 2022 година, во просториите на ресторант „Аледор“ во Кочани се одржа манифестација по повод 30 години „Мобилност Кочани“, во чии рамки беше организирана и работилница на тема „Член 8 од Конвенцијата за правата на лицата со инвалидност – Меѓу сонот и јавето“. Со поздравен говор за присутните, манифестацијата ја отвори претседателот на „Мобилност Кочани“ – Горан Војновски. Покрај претставниците на здружението членки на „Мобилност Македонија“, меѓу присутните беше и градоначалникот на Кочани, Љупчо Папазов, и пратеничката во Парламентот на РСМ од Кочани – Марија Ангелова.

По ретроспективата за изминатите триесет години, од страна на претседателот, следуваше работниот дел од манифестацијата и исцрпно и стручно беше презентирана темата на работилницата, со проширени видувања и поетски интерпретации од презентерите Василчо Илиев и Бильана Тодоровска. Ова не е првпат „Мобилност Кочани“ и „Мобилност Битола“ да имаат заеднички настапи и интересни и впечатливи интерпретации на материјата што е цел на излагањето.

Се надеваме дека ваквите активности ќе ги има и понатаму, со цел нашето членство да биде исцрпно и стручно известено за содржината и практичната примена на овие значајни документи, кои и после повеќе од една деценија од ратификацијата, заедно со опциониот протокол, не успеаја да го изодат тринливиот пат на примената во реалноста.

Активностите продолжуваат.

Д-р Нико Јанков

34. СПОРТСКИ ИГРИ НА ЛИЦА СО ТЕЛЕСЕН ИНВАЛИДИТЕТ НА МАКЕДОНИЈА

Од 16 до 19.6.2022 година, во Струга и Охрид, се одржаа 34. Републички спортски игри на лицата со телесен инвалидитет на Македонија со учество на повеќе од 80 спортисти од нашата држава. Конечно се врати расположението и стариот формат на одржување на Игрите при што спортистите покрај натпреварите имаа доволно време и за дружење.

Учесниците беа сместени во хотел „Галеб“ во Струга, а натпреварите се одвиваа на стрелиштето „Бејбунар“ во Охрид - стрељаштво, малата сала на ОУ „Јосип Броз Тито“ во Струга – пинг-понг, и на стадионот „Биљанини Извори“ во Охрид - атлетски повеќебој.

СТРЕЛАШТВО**Воздушен пиштол**

1. Оливера Наковска Бикова-Битола,
95,94,97,96,93,95=570
2. Ванчо Карапилов-Скопје,
89,88,91,91,91,92=542
3. Александар Јовановски-Скопје,
91,92,88,95,87,85=538
4. Небојша Пејовски - Струга,
77,75,85,78,79,82=476
5. Михајло Михајлов - Кавадарци,
68,57,81,77,76,77=436

Воздушна пушка

1. Новче Тодоровски - Куманово, 79,84,77,79=319
2. Бранимир Јовановски - Куманово, 78,79,74,77=308
3. Елизабета Тодоровска-Куманово, 70,78,82,73=303
4. Ванчо Карапилов - Скопје, 66,76,64,68=274
5. Николче Стонојовски-Битола, 63,73,74,62=272
6. Менде Дивјаковски-Битола, 69,80,63,57=269
7. Стеван Ангелески-Прилеп, 68,72,68,57=265
8. Гоѓи Здравески-Прилеп, 70,69,60,61=260
9. Влатко Најдовски-Прилеп, 63,61,52,51=227
10. Олга Ристовска-Скопје, 33,62,58,65=218
11. Виктор Димитриевски-Тетово, 45,56,46,67=214
12. Златко Биков-Битола, 39,32,29,21=121

ПИНГ-ПОНГ**ЖЕНИ КЛАСИ 6-10**

1. Оливера Наковска-Бикова – Битола
2. Олга Ристовска – Скопје
3. Тајна Ристеска – Прилеп
4. Магдалена Делова – Кавадарци

МАЖИ КЛАСИ 4-5

1. Муштеба Амети - Охрид
2. Зоран Јовановски – Струмица
3. Бранимир Јовановски – Куманово
4. Васил Росомански – Кавадарци
5. Илчо Кангов – Гевгелија
6. Игор Димитриев – Струмица

МАЖИ КЛАСИ 6-8

1. Рубинчо Ристески – Прилеп
2. Игорч Постолов – Струмица
3. Марјан Зафировски – Скопје
4. Ванчо Карапилов – Скопје
5. Тони Митровски – Скопје
6. Томи Јаневски – Битола
7. Костадин Николов - Струмица
8. Антон Коцевски - Велес
9. Николчо Делов – Кавадарци
10. Огнен Илиевски – Прилеп (јуниор)
11. Златко Биков – Битола
12. Николчо Станоевски – Битола

МАЖИ КЛАСИ 9-10

1. Зоран Трајановски – Скопје
2. Страшко Коцевски – Куманово
3. Митко Сотировски – Охрид
4. Дејан Алексовски - Скопје
5. Зоран Димов – Велес

АТЛЕТИКА

Мажи класи Ф36-Ф38, Ф42-Ф44 и општа

Име и презиме	Класа	Град	Гуле	Диск	Копје	Поени
Никола Пеев	Ф36	Гевгелија	7,72	23,4	19,48	1815
Дејан Ѓорѓиевски	Ф42	Скопје	7,66	24,4	22,5	1565
Александар Талески	општа	Гевгелија	8,97	22,79	34	1529
Дарко Спирковски	Ф44	Битола	7,4	21,28	25,44	1322
Марјан Зафировски	Ф37	Скопје	7,3	21	19,07	1289
Савре Бојковик	Ф44	Куманово	7,38	20,07	16,89	1142
Мендо Дивјаковски	општа	Битола	7	19,37	21,31	1138
Ванчо Каран필ов	Ф42	Скопје	5,79	15,15	18,04	1131
Тони Митровски	Ф42	Скопје	6,22	16,49	13,87	1108
Имер Сефери	Ф44	Скопје	7,13	18,64	16,29	1089
Благојче Негриевски	Ф37	Скопје	6,95	17,13	14,06	1087
Васко Тушевски	општа	Скопје	6,45	17,02	18,11	1009
Горанчо Јакшиќ	општа	Штип	6,63	17,16	15	973
Шериф Шерифи	Ф44	Скопје	6,72	17,38	11,88	959
Ала Белкија	Ф44	Струга	6,11	15,26	15,81	954
Златко Биков	Ф37	Битола	5,25	15,89	13,4	936
Антон Коцевски	Ф42	Велес	5,06	11,54	13,84	911
Зоран Димов	општа	Велес	5,35	15,28	18,18	909
Димче Јованчев	Ф44	Штип	5,71	12,45	12,48	816
Драги Стефановски	Ф44	Кратово	5,58	11,51	13,04	801
Иван Георгиев	Ф37	Штип	6,42	17,97	0	776
Љупчо Постолов	општа	Радовиш	4,82	11	14,17	732
Томислав Кијановски	Ф37	Скопје	6,13	16,3	0	724
Миланчо Арсовски	општа	Велес	5,04	12,44	9,9	704
Марјан Трпковски	Ф37	Тетово	0	11,49	7,95	388

Жени класи Ф54-Ф57

				Ѓуле	Диск	Копје	
Елена Давитковска	Ф56	Куманово	4,92	11,4	8,55	1455	
Живка Мицева Златкова	Ф55	Кочани	3,9	7,5	5,91	1087	
Даниела Гошева Кангов	Ф57	Гевгелија	3,5	6,55	6	898	
Љубица Боевска	Ф57	Струмица	3,68	6,52	4,75	852	
Дивна Танева	Ф57	Струмица	2,93	3,63	5,56	708	

Жени Ф37, Ф42-46 и општа

	Име и презиме			Ѓуле	Диск	Копје	
Силвана Трајковска	општа	Скопје	6,93	16,11	15,31	1370	
Нада Цветковска	Ф46	Куманово	6,92	14,7	14,3	1308	
Росана Ефремова	општа	Скопје	6,06	15,17	15,52	1282	
Нада Илиоска	Ф44	Кичево	5,77	11,48	11,01	1079	
Лидија Вељановска	општа	Битола	5,72	12,02	11,47	1069	
Зорица Сандева	Ф44	Штип	4,81	12,1	11,1	1019	
Зорица Арсовска	општа	Скопје	4,36	9,87	9,25	845	
Јасмина Стојановска	општа	Скопје	3,95	9,96	9,56	822	
Тајна Ристеска	Ф37	Прилеп	3,31	7,48	5,73	819	

Мажи класи Ф53-Ф57

	Име и презиме	Класа	Град	Ѓуле	Диск	Копје	Поени
Гоце Миновски	Ф53	Скопје	6,69	14,88	14,32	2128	
Зоран Јовановски	Ф55	Струмица	6,05	14,52	14,65	1362	
Златко Арсовски	Ф55	Кочани	5,86	14,67	12,22	1275	
Александар Јовановски	Ф54	Скопје	4,48	10,15	10,63	1233	
Горан Спасов	Ф57	Скопје	6,38	14,63	16,09	1204	
Небојша Пејоски	Ф57	Струга	5,19	12,35	10,77	929	

	Азис Зендели	Ф57	Тетово	5,03	11,63	8,93	854
	Виктор Димитриевски	Ф55	Тетово	4,33	8,73	7,65	845
	Пецо Петковски	Ф56	Скопје	4,23	9,52	8,17	836
	Игор Димитриев	Ф56	Струмица	4,53	10,59	5,9	827
	Мартин Донев	Ф53	Радовиш	2,95	4,07	4,55	752
	Марко Лазаров	Ф57	Гевгелија	3,79	9,55	9,35	728
	Сулејман Дестани	Ф57	Струга	4,09	7,82	8,67	696
	Николче Станојовски	Ф57	Битола	3,38	6,23	5,04	515

Средства за одржување на оваа програмска активност се обезбедени од Министерство за труд и социјална политика, од посебните средства за финансирање на програмите на Националните инвалидски организации.

Б.Јовановски

34. ДРЖАВНО ПРВЕНСТВО ВО ШАХ ЗА ЛИЦА СО ТЕЛЕСЕН ИНВАЛИДИТЕТ НА МАКЕДОНИЈА

На 25-26.6.2022 година, во организација на Националниот сојуз на лица со телесен инвалидитет на Македонија – „Мобилност Македонија“, и во соорганизација со Пароолимпскиот комитет на Северна Македонија, во „Конгресен центар“ во Охрид, се одржа 34. Државно првенство во шах за лица со телесен инвалидитет на Македонија, на кое настапија 23 шахисти.

DRZHAVNO PRVENSTVO NA MOBILNOST MAKEDONIJA
Standings (round 7) - telesni 2022

Place	Name	Feder	Rtg	Loc	Score	Buch.	Progr.
1-2	MUSTAFA, NASER	TETOVO	5.5	32.5	23.5		
	NUNESKI, DANIEL	OHRID	5.5	31.0	23.5		
3-5	VOJNOVSKI, GORAN	KOCANI	5	31.5	20.5		
	BIBEROVSKI, BILAL	VELES	5	28.5	22.0		
	STANKOVSKI, ZHIVKO	KUMANONO	5	26.5	21.5		
6-7	GJORGJEVSKI, JANCHO	KUMANONO	4.5	29.0	18.5		
	ARSOV, TODE	ŠTIP	4.5	25.0	17.5		
8-11	ILIEVSKI, DIMITAR	SKOPJE	4	25.5	13.5		
	DIMOVSKI, SLOBODAN	PRILEP	4	23.5	17.0		
	BUCHEVSKI, MIROSLAV	SKOPJE	4	23.0	14.0		
	JAKIMOV, VASKO	ŠTIP	4	23.0	12.5		
12-14	STOJCHEVESKI, ALEKSANDAR	SKOPJE	3.5	26.0	11.0		
	JUSUFI, AMIT	STRUGA	3.5	22.5	12.5		
	ISMANI, SELIM	TETOVI	3.5	21.0	16.5		
15-19	STOJANOVSKI, VASE	SKOPJE	3	27.5	15.0		
	PETROV, TRAJCHE	GEVGELIJA	3	26.5	15.0		
	ANDONOV, KOLE	KOČANI	3	25.0	13.0		
	STREZOVSKI, ZHIVKO		3	23.0	12.0		
	TASHEV, TONI	VELES	3	20.5	9.0		
20	IVANOVSKI, TOME	BITOLA	2.5	19.5	6.0		
21-22	MALOVSKI, NUSREDIN	DEBAR	2	22.0	8.0		
	KOSTOV, GJOKO	KAVADARCI	2	20.5	10.0		
23	PANZOV, ILE	SVETI NIKOLE	1	20.5	4.0		

Се играа 7 кола Швајцарски систем, со темпо по играч од 30 минути. Судии на натпреварот беа Тони Пајдаков и Драган Дојчиноски.

Првото место го освои Насер Мустафа од Тетово со освоени 5,5 поени, второто место му припадна на Даниел Нуневски од Охрид, исто така со 5,5 поени, но по slab Бухолц, а на третото место се пласира Горан Војновски од Кочани со освоени 5 поени.

Б.Јовановски

КОШАРКА ВО КОЛИЧКИ - ИНИЦИЈАТИВАТА ПРОДОЛЖУВА

На 15.6.2022 година, претседателот на Параолимпскиот комитет, Бранimir Јовановски, и генералниот секретар Драган Дојчиноски остварија работен состанок со претседателот на Управниот одбор на НЛБ Банка АД Скопје, Бранко Грегановиќ, и Војан Андоновски – самостоен координатор во продажна мрежа на банката.

На состанокот беа елаборирани досегашните активности во врска со иницијативата за воведување на спортут кошарка во колички на програмата на комитетот, а беа договорени следните краткорочни цели, како што се:

- дефинирање на моделот на количките за кошарка кои треба да се набават од страна на донаторите,
- дефинирање на производителот од кого тие ќе се набават,
- изработка на нацрт-годишен план на потребни средства за спроведување на тренажен процес,
- донесување на одлука од страна на комитетот за отворање на наменска жиро-сметка за потребите на овој спорт.

Беше договорено до крајот на месец јуни да се организира состанок со донаторите за донесување на конкретни одлуки и преземање на чекори за реализација на договореното.

На 13.9.2022 година, во просториите на НЛБ Банка во Скопје се одржа консултативен состанок на кој присуствуваа претставници на: Словенската амбасада во Скопје, Германска амбасада во Скопје, НЛБ Банка, Скопје Триглав Осигурување Скопје, Кошаркарска федерација на Северна Македонија, Параолимпски комитет на Северна Македонија, Агенција за млади и спорт на Северна Македонија и Центар за ортоптика и протетика Славеј од Скопје, на кој беше договорен типот на колички (вкупно 6) кои ќе бидат купени од донаторите.

Дополнително ќе следи состанок на кој ќе се дискутира за изнаоѓање на можности за финансирање на тренажната програма, како и настапот на тимот на Северна Македонија во НЛБ Вилл лигата 2023-2024 година.

Б.Јовановски

РАБОТНА СРЕДБА СО ВЛАДИМИР ИСКРОВ, ТРЕНЕР НА КЛУБОТ ЗА КОШАРКА ВО КОЛИЧКИ „ЛЕВСКИ“ ОД СОФИЈА

На 16.4.2022 година во Куманово, претседателот на Параолимпискиот комитет на Северна Македонија, Бранimir Јовановски, одржа куса работна средба со Владимир Искров, тренер на Клубот за кошарка во колички „Левски“ од Софија и тренер на националниот тим на Бугарија во кошарка во колички. На состанокот присуствуваа и кошаркарите од Софија, Александар Попов и Атила Хамди.

По првичното запознавање и претставување, го информирал тренерот Владимир Искров за иницијативата за формирање на клуб за кошарка во количка и средбата што ја одржавме на 12.4.2022 година, во просториите на НЛБ Банка во Скопје, со претставниците на НЛБ Вил Лигата, Грегор Грачнер и Дане Кастелиц од Словенија, потоа претставниците на Амбасадата на Германија во Скопје, претставници на НЛБ Банката во Скопје, Триглав Осигурување во Скопје, Кошаркарска федерација на Македонија и организаторот на средбата, Амбасадата на Словенија во Македонија. Ова за нас се пионерски чекори во овој спорт и очекуваме до октомври да добиеме термин во спортска сала за започнување со тренинзи и доволен број на специјални кошаркарски инвалидски колички за игра.

Секако дека искуството на клубовите и тренерите од регионот ќе ни биде неопходно потребно и отворе-

ни сме за секаков вид на соработка. Тренерот Владимир Искров истакна дека Софија е на само 200km од Скопје, релативно бргу се патува и тие како клуб се волни да ни дадат секаков вид на поддршка. Искрено очекувам ова прва средба и искрено подадена рака на соработка, да премине во почеток на една плодна соработка во повеќе области, дури и можност за заедничко учество на некои европски проекти кои би можеле да обезбедат развој на спортот кошарка во колички, како и натамошно опремување и финансирање на активностите во оваа насока.

Б.Јовановски

РАБОТЕН СОСТАНОК СО ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА ОЛИМПИСКИОТ КОМИТЕТ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, ДАНИЕЛ ДИМОВСКИ

На 11.5.2022 година, во просториите на Олимпискиот комитет на Северна Македонија, се одржа работен состанок помеѓу Даниел Димовски, претседател на Олимпискиот комитет на Северна Македонија (OKSM) и Бранimir Јовановски, претседателот на Параолимпискиот комитет на Северна Македонија (ПКСМ). На состанокот присуствува и генералниот секретар на ПКСМ, Драган Дојчиноски и тренерот по кошарка, Саша Димитриевик.

Тема на состанокот беше можноста спортистите во кошарка во количка да користат еден од терените на Спортскиот центар „Јане Сандански“ за тренинг и играње на натпревари. На наше големо задоволство и со целосна поддршка од претседателот Димовски, начелна согласност е постигната, останува да се набави потребната опрема (пред сè специјализирани колички за кошарка), да се направи план на тренинзи, и секако најважното, да се обезбедат донатори и спонзори кои ќе ја затворат финансиската конструкција неопходна за покривање на трошоците на спортистите и стручните лица за непречено одржување на тренинзи и натпревари.

Следна фаза на иницијативата за започнување со екипниот спорт кошарка во колички е формирање на клуб, но и комуникација со донаторите за забрзување на постапката за набавка на опрема и реквизити.

Б.Јовановски

КОШАРКА ВО КОЛИЧКИ - ПРЕКРАСЕН НАСТАН ВО БУЈАНОВАЦ

Како што најавивме вчера, претставници на Паралимпскиот комитет на Северна Македонија и дел од потенцијалните македонски спортисти во овој спорт, присуствуваа на ревијалниот натпревар во Бујановац во рамките на 10. меѓународен мини баскет фестивал, на која со тесен резултат победа извојува белградскиот кошаркарски тим во колички, Сингидинум.

Нашите спортисти првпат имаа можност да седнат во специјалните колички наменети исклучиво за натпреварување во овој спорт и со поддршка и совет од поискусните српски кошаркари, да изведат неколку движења, блокади и уфрлања во кош.

Добивме ветување за целосна поддршка од страна на Владимир Кузмановиќ, претседателот на Федерацијата на кошаркарка во колички и поранешен врвен кошаркар, потоа од Младен Пајовиќ од Белград, како и од други стручни лица.

Полека се движиме напред. Во среда нè очекува работен состанок со претседателот на Олимпскиот комитет на Северна Македонија, Даниел Димовски.

Б.Јовановски

СРЕБРЕН МЕДАЛ ЗА ОЛИВЕРА НАКОВСКА-БИКОВА НА СВЕТСКИОТ КУП ВО СТРЕЛАШТВО ВО ШАТЕРО, ФРАНЦИЈА

Македонските параолимпијци-стрелци: Оливера Наковска-Бикова, Ванчо Каранфилов и Александар Јовановски, придружувани од нивниот тренер Бранimir Јовановски и генералниот секретар на ПКСМ, Драган Дојчински, од 4 до 13.6.2022 година учествуваа на најголемиот досега организиран Светски куп во стрелаштво за спортисти со инвалидитет, кој се одржа во Шатеро, Франција.

На Светскиот куп учествуваа 270 спортисти од 52 држави од целиот свет, а на него се доделија и првите директни квоти за учество на Паралимписките игри во Париз 2024 година. Таква привилегија добија само првопласираните во секоја дисциплина поодделно.

Атмосферата во тимот беше одлична, а нашите спортисти максимишно подгответи за настап.

На 7.6.2022 година македонските стрелци настапија во дисциплината П3-Спорт пиштол на 25 метри во конкуренција на 30 стрелци. Оливера Наковска-Бикова со резултат од 562 кругови во квалификациите се пласира во финалето како осмопласирана во борба за освојување на медал. Оливера, како единствена жена во финалето, „машки“ се избо-

ри со посилниот пол и го освои 2. место и сребрениот медал на Светскиот куп во Шатеро, Франција. Малку недостасуваше да освои и директна квота за учество на Игрите во Париз 2024.

Во истата дисциплина, Ванчо Каранфилов со 528 кругови го освои 23. место, додека Александар Јовановски со 522 круга го освои 25. место.

На 9.6.2022 година, македонските стрелци настапија во дисциплината П4-Пиштол слободен избор. Оливера Наковска-Бикова се пласира на 6. место во квалификациите со резултат од 533 кругови и се избори за дополнителни 24 истрели во финалето во бор-

бата за освојување на медал. Меѓутоа, во финалето спортската среќа не беше на страната на Оливера. Полововската борба во квалификациите и пласман во финалната борба, неколку лоши истрели на почетокот на финалето ја спречија да се искачи кон врвот и борбата мораше да ја заврши по само 12 истрели во финалето со резултат од 102,1 кругови, завршувајќи на конечното 8. место. Ова дисциплина е исклучително тешка и захтевна, а Оливера беше единствената дама во финалето. Како и да е, одличен успех на Оливера.

Во истата дисциплина, Александар Јовановски со 496 кругови го освои 23. место, а Ванчо Каранфилов со 486 кругови се пласира на 27. место. Екипно со 1.515 кругови нашата екипа го зазеде 4. место од 6 екипи.

На 11.6.2022 година на програмата на Светскиот куп во Шатеро, беше дисциплината воздушен пиштол. Први настапија Ванчо Каранфилов и Александар Јовановски во дисциплината воздушен пиштол -мажи. В. Каранфилов со резултат од 548 кругови го зазеде 22. место, додека А. Јовановски со 546 кругови го зазеде 27. место, од вкупно 45 натпреварувачи.

Последна на светскиот куп во Шатеро настапи македонската параолимпијка Оливера Наковска-Бикова во дисциплината воздушен пиштол жени, и со резултат од 546 кругови го освои 12. место. Едноставно не одеше од почетокот како треба. Има и такви денови.

Б.Јовановски

ДЕН ЗА ИСТОРИЈА НА ПАРАОЛИМПИСКИОТ КОМИТЕТ НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА И НА МОБИЛНОСТ МАКЕДОНИЈА

Денес, 8 Септември 2022 година, двајца врвни спортисти, спортски великан од редот на параолимпијците, параолимпските шампиони Оливера Наковска-Бикова и Бранимира Јовановски, добија орден „8 Септември“ од Н.Е. Стево Пендаровски, претседател на Република Северна Македонија.

Голема чест за Параолимпскиот комитет на Северна Македонија, за Мобилност Македонија и за сите спортисти со инвалидитет во нашата држава.

Во својот говор, претседателот Стево Пендаровски истакна:

„Почитувани,

На 8 Септември 1991 година, користејќи го сувереното право на самоопределување, прогласивме независна држава и се вклучивме во културниот натпревар меѓу народите. Крајот на Студената војна го означи почетокот на тој голем натпревар во кој многу држави од Централна, Источна и Југоисточна Европа работеа напорно за да изградат стабилни и функционални демократски институции и да се интегрираат во светот.

Но, иако почнавме од иста стартна позиција и игравме според правилата, во одредени периоди како држава се соочивме со двојни стандарди и пристрасни судии што не секогаш ни овозможуваа праведно оцењување на постигнатото.

На овој тежок пат постигнувавме и успеси, но, приредувавме и разочарувања за македонските граѓани. Енергијата честопати ја трошевме во меѓусебни обвинувања и опструкции, а на внатрешен план, најголем предизвик со кој и ден-денес се соочуваме се длабоко

ките поделби во македонското општество, во нашиот тим. Единството е клучниот предуслов за успех, а, за да бидеме поуспешни во натпреварот меѓу народите, мора да го обновиме заедништвото и да ја вратиме свеста, не за личниот интерес, туку за општото добро.

Колку и да е важен двигател на општествените процеси, личниот интерес, сам по себе, не е доволен да изгради општество со развиено чувство за национален интерес, за општо добро. Оттука, вистинските

двигатели на заедништвото треба да ги бараме меѓу оние кои не се мотивирани од тесни интереси, туку од повисоки цели.

Меѓу ретките херои на македонската независност се и спортистите кои со своите успеси не поврзуваат дури и кога сме длабоко поделени.

Ќе почнам со човекот кој во 1992 година ни го донесе првиот медал во независноста – нашиот параолимпски шампион **Бранимира Јовановски**. Освен златото од Барселона, Бранимира освои над 50 медали од светски и европски првенства и купови и е повеќекратен македонски државен шампион во стрелаштво со воздушен

пиштол. Како тренер, своите искуства несебично ги споделува со другите. Како граѓански активист, преку „Мобилност Македонија“, Бранимира со години се бори за солидарно општество со еднакви можности за сите, во кое и лицата со попреченост ќе можат, како рамноправни, да го живеат животот.

Бранимира успеа да инспира многу наши сограѓани да ги надминат пречките. Меѓу нив е и нашата параолимпска рекордерка во стрелаштво **Оливера Наковска-Бикова**. Сите ја паметиме по златниот медал што го освои на Летните параолимписки игри во Лондон во 2012 година. Со над 20 медали на европски и други меѓународни првенства и купови, таа годинава вторпат стана европски шампион. Благодарение на нејзината мирна рака и фокусот кон целта, таа го држи светскиот параолимпски рекорд во стрелаштво со воздушен пиштол. Оливера ни покажа дека за интегритетот на човекот не е битен само физичкиот интегритет, туку не помалку и интегритетот на личноста, на карактерот.

Параолимписките игри се неправедно во сенката на олимписките. Животните приказни на нашите па-

раолимпијци сведочат дека тајната на нивниот успех е во тоа што пред себе имаат повисока цел, бидејќи не се борат само за победа на теренот, туку и за победа над општествените предрасуди и системските пропусти.

Затоа, освен за македонскиот идентитет, мора да зборуваме и за карактерот на македонското општество. Со идентитетот се раѓаме, но карактерот го развиваме. А вистинскиот карактер на едно општество се гледа од односот кон неговите најранливи членови.

Драги сограѓани,

Денеска со нас е нашиот олимпски ветеран **Шабан Трстена**. Во далечната 1984 година во Лос Анџелес, на свои 19 години стана најмладиот борач што освоил златен медал на олимписките игри. Четири години подоцна, во Сеул, освои сребро, а во својата кариера беше двократен европски шампион и четирикратен европски вицешампион. Доаѓајќи од скромно и сиромашно семејство, неговиот успех е резултат на огромната пожртвуваност.

Трстена е познат и по неговата менторска грижа за помладите генерации спортисти. Тој и денес го користи своето искуство и име како македонски спортист на 20 век за да ги промовира младите спортски таленти и да им помогне да го достигнат олимпскиот врв.

Конечно, меѓу нас е и нашиот најмлад олимпиец, **Дејан Георгиевски**, кој минатата година на олимписките игри во Токио го освои сребрениот медал,

откако претходно го победи светскиот шампион во теквондо. Овој најголем олимпски успех во независна Македонија го подигна моралот на нацијата во време на големи искушенија.

Иако во меѓувреме стана и европски првак, не можете а да не ја забележите неговата скромност. Тој најмалку зборува за себе и за своите постигнувања, а најмногу за луѓето околу него, за неговиот тренер, за неговиот тим и семејство, за неговите сограѓани. Прашан како после успехот во Токио се носи со популарноста, Дејан изјави дека му е чудно што луѓето му благодарат нему, кога тој би требало да им биде благодарен ним за поддршката која го мотивира да тренира повеќе. Токму таквата свртеност не кон себеси, но, кон другите, е пример за вистински патриотизам.

Почитувани сограѓани,

Овие спортисти доаѓаат од земја, мала по територија, со ограничени ресурси и, за жал, со скромни вложувања во спортот. Но, нив тоа не ги поколеба да работат пожртвувано за спортската слава на нашата заедничка татковина. Затоа, на денот на независноста со Орден „8 Септември“ им благодариме на нашите херои затоа што преку нивните врвни спортски успеси ја афирмираат македонската држава.

Нивните спортски и човечки вредности – солидарноста, интегритетот, пожртвуваноста и скромноста се предуслов за изградба на хумано општество на праведни. Нашите јунаци се и прекрасен пример за младите генерации, бидејќи ги мотивираат не само да бидат одлични спортисти, туку и добри луѓе, пример за средините во кои живеат.

Драги сограѓани,

Правилно разбран и практикуван, спортот го брани идентитетот, го гради карактерот и го трансформира општеството на позитивен начин.

Основачот на модерните Олимписки игри, баронот Де Кубертен, верувал во моќта на спортот да ги помирува луѓето и народите со тоа што ќе им овозможи да се фокусираат на она што ги поврзува, наместо на она што ги разделува. Затоа централниот идеал на олимпизмот е – мирот.

Д-р Лудвиг Гатман, пак, ги основал Паралимписките игри бидејќи, за разлика од неговите современици кои во лицата со физичка попреченост гледале осакатени пациенти на смртна постела, тој видел луѓе со огромен потенцијал и храброст. Неговиот идеал бил препознавање на достоинството на различните од нас.

Во овие два врвни олимписки и паралимписки идеали е содржано она што ни е и нам денес најпотребно: а тоа е подготвеност да го препознаеме најдоброто кај другиот, различниот од нас. Затоа сплотени, збогатени со сите наши таленти и разлики, како еден македонски тим, да продолжиме да го градиме нашиот заеднички дом.“

Нека ни е за многу години независноста!

Да живее Република Северна Македонија!

Б.Јовановски

ОЛИВЕРА НАКОВСКА-БИКОВА ОДБЕЛЕЖА 10 ГОДИНИ ОД ОСВОЈУВАЊЕТО НА ЗЛАТНИОТ ПАРАОЛИМПИСКИ МЕДАЛ

На 31.8.2012 година (пред 10 години), параолимпијката Оливера Наковска-Бикова го освои златниот медал на Параолимписките игри во Лондон 2012 година, срушувајќи го притоа светскиот и параолимпискиот рекорд.

Голем успех за неа, нејзиниот тренер Бранимир Јовановски, за Параолимпскиот комитет на Северна Македонија и за целиот македонски народ.

Честитки, со желба да и се множат успехите во годините кои следуваат.

Б.Јовановски

30 ГОДИНИ ОД ОСВОЈУВАЊЕТО НА ЗЛАТНИОТ МЕДАЛ НА БРАНИМИР ЈОВАНОВСКИ ВО БАРЦЕЛОНА 1992

На 9.9.2022 година се навршија 30 години од освојувањето на златниот медал во дисциплината воздушен пиштол, со (во тоа време) нов светски и параолимпски рекорд, на Бранимир Јовановски на Параолимписките игри во Барселона 1992 година.

Тој медал некако ја одбележа неговата спортска кариера, иако пред него и после него тој освоил педесетина медали од највисок ранг на натпревари (светски и европски првенства, светски купови...).

Во таа далечна 1992 година, тој успех беше афирмирован како најубава честитка за годишнината од самостојување на Република Македонија, негов скромен придонес.

Денес, Бранимир Јовановски од позиција на тренер се обидува да ги подготви спортистите кои ги тренира да ги искачат спортските врвови и да испишат свои успешни приказни.

Б.Јовановски

IN MEMORIAM ПОСЛЕДЕН ПОЗДРАВ ЗА МИХАИЛ БОШКОВСКИ-МИЦЕ

Ненадејно, по кратко боледување, на 8 јуни, почина Михаил Бошковски-Мице, поранешен долгогодишен претседател на Мобилност Скопје, претседател на Сојузот на спорт и рекреација на инвалидите на Кисела Вода, член на органите на Националниот сојуз на лица со телесен инвалидитет на Македонија – „Мобилност Македонија“, активист и голем хуманист, креатор на многубројни активности од областа на културата и спортот на лицата со телесна инвалидност.

Ќе го паметиме како голем професионалец, но најмногу како добар човек. Ќе ја паметиме неговата непосредна леснотија и едноставност во комуникацијата со глумето, секогаш расположен за разговор и шега.

Мице во јавноста беше попознат како диџеј, скопска музичка легенда, дел од младоста на многу скопјани, колекционер на грамофонски плочи, магнетофонски ленти, касети, ЏД дискови и стикови со посебно чувство за добра музика и хит песна.

Сочувство до сопругата и семејството.

„Мобилност Македонија“

ОДРЖАН ПОЧЕТНИОТ СОСТАНОК ВО ВРСКА СО ПРОЕКТОТ „ЕРАЗМУС+, GYM4ALL“

На 26 август 2022 година, во Книн, Хрватска, се одржа почетниот состанок поврзан со проектот „Еразмус+ наречен GYM4ALL“. На состанокот присуствуваат претставници на пет организации од три земји – Хрватска, Словенија и Северна Македонија. Параолимпискиот комитет на Северна Македонија го претставува претседателот Бранимир Јовановски и генералниот секретар Драган Дојчиноски.

Со оглед на тоа дека ова беше прва средба на членовите на проектниот конзорциум, во првиот дел од состанокот секоја организација со куса презентација ја презентираше својата работа и активности.

По презентациите од партнерите во проектот, раководителот на проектот Марио Шкегро, пред присутните го презентираше проектот, проектните активности и одговорностите на секој партнер во следната фаза од спроведувањето на проектот. Подоцна, Ненад Борковиќ - надворешен консултант од компанијата „Боркин-

сон“, одржа едукација за Еразмус+, „Цели и структура на проектите Еразмус+“ каде што ја презентираше програмата „Еразмус+“ пред партнерите и можностите за финансирање.

По средбата, партнерите отидоа на ручек каде што продолжи да разменуваат идеи и да споделуваат знаења меѓу себе.

Б.Јовановски

МАКЕДОНСКИТЕ ПИНГ ПОНГАРИ СТРАШКО КОЦЕВСКИ И РУБИНЧО РИСТЕСКИ УЧЕСТВУВАА НА ТУРНИРОТ „ПОДГОРИЦА 2022“

Македонските пингпонгари и повеќекатни државни шампиони во своите класи, настапија на Меѓународниот пингпонгарски турнир „Подгорица 2022“ и ги постигнаа следните резултати:

-Рубинчо Ристески настапи во класа 7 и во групата од 4 пингпонгари извојува 1 победа (3:0 против Џетро Паљушевиќ) и 2 пораза (од ПавајоЖозиќ од Хрватска и Даниел Хорут од Чешка со по 3:0) и го заврши настапот како третопласиран во групата (првите двајца ги продолжи борбите во четвртфиналето).

Страшко Коцевски во група од 5 играчи забележа 4 пораза (сите со 3:0) од Лука Бакиќ и Филип Радовиќ од Црна Гора, Кристијан Гардош од Австралија и Хорхе Кардана од Шпанија, Турнирот го заврши како петтопласиран во борбите во група и исто така не се пласира во четвртфиналните борби.

Во екипен дел, нашите пингпонгари, во класа 10, се сретнаа со екипите на Израел и на мешовита екипа од Белгија и Србија и ги изгубија и двата натпревари со по 3:0.

Б.Јовановски

ФУДБАЛСКИО ТИМ НА „МОБИЛНОСТ МАКЕДОНИЈА“ ОДИГРА НАТПРЕВАР СО ФЕДЕРАЦИЈАТА СПОРТ ЗА СИТЕ

На 15.5.2022 година, на големиот терен пред Фудбалска федерација на Македонија, а во рамките на проектот и поддршката што ФФМ ни ја дава за развој на фудбалот кај лицата со телесен инвалидитет, беше одигран фудбалски натпревар помеѓу екипата на „Мобилност Македонија“ составена од фудбалери со телесен инвалидитет, предводена од тренерот Драган Дојчиноски, и екипата на федерацijата „Спорт за сите“, составена од наставници по физичко образование предводени од проф. д-р Горан Никовски.

БРАНИМИР ЈОВАНОВСКИ ОД Н.Е. СТЕВО ПЕНДАРОВСКИ, ПРЕТСЕДАТЕЛ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА, ДОБИ ОРДЕН „8 СЕПТЕМВРИ“, КАКО ЕДЕН ОД ВЕЛИКАНИТЕ НА МАКЕДОНСКИО СПОРТ

На 08.09.2022 година, на свечена и пригодна манифестија во дворот на вилата на Водно, Бранимир Јовановски од страна на Претседателот на Република Северна Македонија, Н.Е. Стево Пендаровски беше одликуван со орден „8 Септември“ за извонредните резултати во неговата долгогодишна спортска кариера, како прв македонец носител на златен параолимписки медал, носител на преку 50 медали од Европски и Светски првенства, од Светски купови, светски и параолимписки рекордер во дисциплината воздушен пиштол.

Бранимир Јовановски подоцна во кариерата постигна голем успех и како тренер на македонските параолимпијци - стрелци со кои освои сребрен медал во Атина 2004 (Ванчо Карапилов) и златен медал со нов светски и параолимписки рекорд во Лондон 2012 (Оливера Наковска Бикова), како и бројни медали од натпревари од највисок ранг.

Во неговата спортска и тренерска кариера беше

натпреварот изобилуваше со динамика, убави акции, атрактивни одбрани и мноштво на голови.

Крајниот резултат 8:8.

Искажуваме искрена благодарност до ФФМ за финансиската и логистичка поддршка што ни ја даваат континуирано низ години напред. Натпреварот го следеа претставникот на ФФМ, Иrena Милошевска и Софка Прчева, генерален секретар на „Мобилност Македонија“.

Б.Јовановски

прогласуван за:

- Најдобар спортист на Македонија за 1992 година,
- Петкратен најдобар спортист на Куманово,
- Најдобар тренер на Македонија за 2012 година,
- Великан на Олимпискиот комитет на Северна Македонија,

-многу други награди и признанија.

„Неговиот придонес за меѓународна афирмација и за угледот на државата е огромен“, пишува во Указот за одликување. Голема благодарност на Н.Е. Стево Пендаровски, за доделениот орден кој всушност претставува институционална валоризација на неговата севкупна спортска и тренерска кариера.

Нека ни е честит Денот на независноста 8. Септември, драги наши македонци.

Б.Јовановски

ФУДБАЛСКИ НАТПРЕВАР МЕЃУ ЕКИПИТЕ НА „МОБИЛНОСТ МАКЕДОНИЈА“ И ВЕТЕРАНИТЕ И ФУДБАЛСКИ ЛЕГЕНДИ НА ФК ПЕЛИСТЕР ОД БИТОЛА

На 18.6.2022 година, со почеток од 17 часот, на градскиот стадион во Струга се одржа ревијален фудбалски натпревар меѓу екипите на „Мобилност Македонија“ и ветераните на ФК Пелистер, за кој настапија повеќе доказани, признати и познати фудбалски легенди во нашата држава и пошироко.

Натпреварот заврши нерешено, со резултат 0:0, а сред-

ства за одржување на овој настан беа обезбедени преку програмата на Фудбалската федерација на Македонија, за што искрено им се заблагодаруваме, ним, но и на ветераните на ФК Пелистер, најнапред што позитивно одговорија на нашето барање, а потоа и за пружената поддршка, соработка и пријателство.

Б.Јовановски

IN MEMORIAM ПОЧИНА ПАРАОЛИМПИЕЦОТ ВАНГЕЛ ЖАБЕВ

Почитувани пријатели, спортисти, спортски работници и поддржувачи на спортот на лицата со инвалидност.

Со длабока тага и болка ве информираме дека не напушти нашиот врвен спортист и прв носител на параолимписки медал од Параолимиските игри 1980 година одржани во Арнхем, Холандија, во пливање

Вангел Жабев беше роден 1939 година. Настрадал 1947 година во Градско од заостанат експлозивен материјал од војната, каде што губи двете раце и се здобива со други телесни повреди. Своето школување го започнува во ОУ „Кирил и Методиј“ во Велес. Поради слабата финансиска моќ на неговите родители не продолжува во средно училиште, па дури откако се вработува, таа негова желба повторно се враќа и вонредно го завршува средното училиште во Велес. Се вработува во Текстилниот комбинат „Нокатекс“ во Велес, од каде што оствари право на пензија како еден од најуспешните работници, за што е повеќекратно е наградуван. Желба за самодокажување наоѓа преку спортот, а најактивно се занимава со фудбалот, атлетиката и пливањето. Поради неговите исклучителни резултати во спортот, особено во атлетиката и пливањето, се вклучува во спортските активности орга-

низирани од Сојузот за спорт и рекреација на инвалидите на Македонија и тогашна Југославија. Учествува на многубројни натпревари на ниво на Македонија и потоа на ниво на тогашна Југославија, каде што забележува највисоки резултати. Благодарение на високите резултати, особено во пливањето, учествува на повеќе меѓународни натпревари од кои позначајни се: Отвореното првенство во пливање во Полска (1977), каде што освои 4 златни медали (краул 50м, грбно 50м, градно 50м, мешовито 3x50м); како и на неколку меѓународни натпревари кои се одржале во тогашна Југославија, на кои исто така се закитува со највисоките одличја. Со поддршка на своетосемејство и близките пријатели го постигнува неговиот врв во кариерата, односно учеството на Параолимпијадата во Арнхем, Холандија (1980), на која освојува две бронзени медали во дисциплините краул 50м и мешовито 3x50м.

До крајот на својот живот беше спортски активист како претседател на Сојузот за спорт и рекреација на инвалиди – Велес и претседател на Здружението на цивилни инвалиди Велес, како и носител на најголемото државно признание „НАЦИОНАЛНО СПОРТСКО ПРИЗНАНИЕ“, највисока спортска титула на еден спортист, кој постигнал спортски резултати и тоа: за освоен златен, сребрен и бронзен медал, односно за освоено право, второ и трето место на Олимиските игри, Параолимиските игри.

Нека му е вечна слава, ќе го помниме како прекрасна личност и врвен спортист.

Б.Јовановски

ISSN 1857-8470

